

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin-
and (József Őrcegy-nt) 4.
Telefon: 151. Sírőnyomda:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei
Külföldre havonta 50 Lejjel
több. :: Egyes szám 5 Lei
Vasárnap 6 Lei. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 49. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1930. március hó 1

Forradalmi hangulat Madridban.

Santez Guerra beszéde után a tömeg vörös zászlók alatt tüntetett a spanyol fővárosban. — Elégették a királyi palota előtt a királynő képét. Véres összeütközés a tüntetők és a rendőrség között. — Egyre terjed a köztársasági mozgalom Spanyolországban.

Ostromállapottal fenyegetőzik a spanyol kormány.

Madridból jelentik: A spanyol fővárosban a forradalmi hangulat egyre nagyobb méreteket ölt. A diktatura alatt elnyomott kedélyek most egyszerre kitörnek és

Primo de Rivera uralmáért elsősorban a királyt teszik felelőssé.

Santez Guerra tegnapi hatalmas beszéde után a főváros hangulata határozottan a király ellen fordult. Óriási tömegek tüntettek az utcán, forradalmi dalokat énekeltek és

a főváros népe vörös zászlók alatt járta be az egész várost és hangosan tüntettek a király ellen.

A rendőrség és a karhatalom teljesen tehetetlen volt a felizgatott tömeggel szemben és kénytelenek voltak összetett kezekkel nézni a forradalmi hangulatban meg-meg ismétlődő tüntetéseket.

Santez Guerra lázító beszéde valósággal magával ragadta a közönséget, annyira, hogy a baloldali forradalom kitörése minden percben várható.

Guerra beszédét a miniszterelnökségen és a királyi palotában is lélekzetvisszafojtva hallgatták és hír szerint

magá Alfonz király is a mikrofon mellett állott és sápadtan hallgatta Guerra lázító szavait.

A gyűlés után mintegy 4—5000 főnyi tömeg a királyi palota elé vonult és

„Éljen a köztársaság! Vesszen Alfonz király!”

kiáltásokkal tüntettek. A királyi palota környéke a tüntetők elvonulása után valóságos csatatérhez hasonlított. Az üzletek, kávéházak ablakait bezúrták, a berendezéseket fölforgatták, majd a palota előtti téren

a királynő fényképét nyilvánosan elégették.

Később megerősített karhatalom vonult ki az utcára és a lovasrendőrök megrohmozták a tömeget. A tüntetők erre tizenkét teherautót szereztek, majd kihordták a szomszédos kávéházak és üzletek berendezéseit és barrikádokat emeltek. A rendőrség rövid időt engedett a tömegnek az elvonulásra, amikor azonban ezek nem engedelmessékedtek a felszólításnak,

a karhatalom parancsnoka sortűzet vezetett. Az első tüzelés után óriási pánik keletkezett. Sebesültek borzalmas kiáltása töltötte be a teret.

A rendőrségnek csak a legnagyobb nehézségek árán sikerült a tömeget feloszlatni. Az eddigi jelentések három halottat és nagyszámu sebesültet jelentenek.

Ujabb jelentések szerint az uccai harcoknak sokkal több áldozata van, mint amennyiről a rendőrség által kiadott jelentés beszámol. A véres összeütközés még jobban felbőszítette a tömeget és a főváros különböző részeiben újra összeverődtek és tovább tüntettek a király ellen és a köztársaság mellett. A helyzet a spanyol fővárosban igen kritikus.

Ujabb madridi jelentések szerint a kormány által kiküldött bizottság, amelyiknek feladata az ország pénzügyi egyensúlyának helyreállítása, megkezdte működését. A bizottság első ténykedése az volt, hogy tizenöt pénzügyvizsgálót elbocsájtottak és még újabb szigorú rendszabályok várhatók.

Az egyetem orvosi fakultása előtt ma ismét nagyvárnyu tüntetések voltak.

Junian és Vlad Aurél lemondását elfogadta a miniszterelnök.

Junian lemondása megkönnyítette a kormány átszervezését. — A lapok szerint Vlad Bécsbe való utazása előtt nyújtotta be lemondását.

Bucurestiből jelentik: Junian tegnap elutazott Bucurestiből. Barátai előtt azt a kijelentést tette, hogy szabadságra megy Targu Jiuba. Elutazása előtt — hírek szerint — átnyújtotta lemondását az igazságügyi tárcáról. Junian szombaton érkezik vissza a fővárosba és ügyében hétfőn, vagy kedden Madgearu és Vaide hazatérése után döntenek.

'A tömeg újra vörös zászlók alatt vonult fel és a köztársaságot éllette.

A rendőrség közbelépett, mire a tüntetők a rendőröket kövekkel megdobálták, úgy, hogy sok rendőr megsebesült.

A kormány ma nyilatkozatot tett közre, amelyben figyelmezteti a lakosságot, hogy amennyiben az elmúlt napok tüntetéseit megismétlődnek, akkor a legerélyesebb drákói rendszabályokat fogja életbeléptetni és az ostromállapot bevezetésétől sem riad vissza.

A bucuresti-i lapok szerint Junian igazságügyminiszter lemondását már elfogadták. A Curentul írja, hogy a lemondás erősen megkönnyítette a kormány átszervezését. Vlad Aurél — a lap szerint — Bécsbe való elutazása előtt szintén lemondott és ezt ugyancsak elfogadta a miniszterelnök.

Interpelláció a kamarában a csernovitzi cuzista diákok tüntetése miatt

Hogy bántalmazták Patrascanu ügyvédet. — „Dicséret illeti a csernovitzi rendőrinspektort” Hans Beller képviselő az adókvetős bizottságok tulkapásai ellen. — Interpelláció az állami nyomtatványok ügyében. — Gyárfás Elemér felszólalása a szenátusban.

A kamara és szenátus mai ülése.

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén Pistiner szocialista képviselő két interpellációt is intézett a belügyminiszterhez. Az elsőben kérdi, mi az eredménye a Sebcovici csernovitzi rendőrinspektor és Tiron komiszár ellen indított vizsgálatnak. Szerinte ugyanis az ő hanyagságuknak köszönhető, hogy a csernovitzi cuzista diákok összeverték Patrascanu ügyvédet. Ioanitescu válaszában elmondotta, hogy

nemhogy büntetés nem érheti az inspektort, hanem egyenesen dicséret illeti magatartásáért.

Fölolvasta a beérkezett jelentéseket, amelyek meglepéssel regisztrálják Sebcovici működését. Pistiner nincs meglepődve a válaszal és elképzelhetetlennek tartja azt, hogy az inspektor feladata magaslatán állhatott akkor, amikor Patrascanut kétszer is majdnem felhoitra verték.

Boncescu (Kormányparti): Szomorú, hogy az ügyvédet, bárkit is véd, nem tudják az inzulthusok ellen megvédeni.

Ioanitescu: Szép dolog a szolidaritás az ügyvédekkel, de csak akkor, ha realitáson alapszik.

Ezután Pistiner folytatja az interpellációt. Elmondja, hogy Sebcovici elkísérte az autójáig Patrascanut, de az autóban már várta egy diák, aki nekiesett az ügyvédnek, agyabőbe verte, majd pedig kidobta a robogó kocsiából. Ioanitescu ezután fölolvassa az erre vonatkozó aktákat, majd a soffőr vallomását.

Pistiner: Még rendjén van, hogy Tiron komiszárt felfüggesztették, de nem tudom elviselni, hogy Sebcovicinak semmi baja ne történjen. Ez a Sebcovici végrehajtó volt és addig nem volt verés a rendőrségen, amíg ő meg nem érkezett Csernovitzba. Azután még

a nekem érkezett leveleket is felbontja.

Ioanitescu: Ezért ekkélem Sebcovicit. Pistiner azután még azt teszi szóvá, hogy az állami nyomtatványokat csakis állami nyomdákadják föl, amivel a magánnyomdák érdekei olyannyira veszélyeztetve vannak, hogy egyik-másik kénytelen megszűnni. Erre az interpellációra az alminiszter nem válaszol, a Sebcovici-ügyben viszont kijelenti, hogy semmit sem tehet. Dan szocialista ezután egy hotinmegyei rendőrkomiszár tulkapásait említi föl, amire Ioanitescu smét azt válaszolja, hogy a beérkezett jelentések erre a komiszárra is a legkedvezőbbek voltak, tehát nem áll módjában semmit sem tenni. Hans Beller bántási képviselő a bánati adókvetős-bizottságok tulkapásai ügyében interpellál és kéri, hogy végre intsek már le a tulbuzgó adókvetőket. Ezután a hadügyi törvényjavaslat vitája kezdődött meg.

A szenátusban az erdőtörvényjavaslat szerepelt napirenden. Gyárfás Elemér mellette szólal föl, Simu szenátor szintén és aztán a szenátus a törvényjavaslatot meg is szavazza.

Pótlékokat kapnak a katonatisztek.

Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszterium pótlékokat fog ott fizetni a tiszteknek, ahol a beérkezett jelentés szerint a tisztok arra rászorulnak. A pótlékok különösen a határmenti városokra terjednek ki és április 1-étől hatályba kezdődnek. A miniszterium a pótlékokat három kategóriában osztotta fel. Eszerint az I. kategóriában a tábornokok 5400, a főzstisztek 4380, a többiek 3650, a II. kategóriában 2700, 2100 és 1820, a III. kategóriában 1140, 900 és 700 lej pótlékban részesülnek az emelt tiszték.

Megjelent a magyar kormányzó amnesztia-rendelete.

Első sorban is azoknak bocsát meg, akik személyét sértették. — A kormányzó ünneplésének programja. — Széleskörű amnesztia Magyarországon. — Az olasz király rendjelet adományozott a magyar kormányzónak.

A kormányzó fogadta az ünneplő küldöttségeket.

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök Párisban megbetegedett és így valószínűleg csak szombathely reggel érkezik meg. Egyelőre csak üdvözlő táviratot küldött a kormányzónak. Eddig rengeteg hódoló távirat érkezett a különböző egyesületek részéről. Az ünnepek holnapi programja a következő: a budavári Mátyás-téri koronázó főtemplomban rendezett istentisztelet után a kormányzó a küldöttségeket fogadja, utána a kormány tagjai, majd a honvédség kiküldöttjei tisztelegnek. Este díszelőadás lesz az Operában. Tekintettel a vidéki ünnepekre, a képviselőház elhatározta, hogy esztendőig elhalasztja az ülést.

A Magyar Távirati Iroda jelentik: A kormányzó jubileuma alkalmából a következő amnesztia-rendeletet adta ki:

— Elsősorban azokkal szemben kívánom a megbocsátást gyakorolni, akik személyemet sértették meg. Ezeknek, akik csak csekély jogsértést követtek el és végül azoknak bocsátok meg, akik elkövetett cselekményekért az évek múltával bekövetkező megtorlás által a büntető jogszolgáltatás céljain túlmenően bünhődtek. Ezen elvek figyelembevételével kegyelmet gyakorolok azon vétségek elkövetőin, akik az 1920. I. törvényeik miatti vétséget követtek el, vagy akik ellen ezért eljárás indult meg. Megkegyelmezek mindazoknak, akiknek büntetése a 8 napi szabadságvesztést nem haladja meg, továbbá azon vétségek elkövetőinek, amelyeket legálább 3 évvel ezelőtt követtek el és a büntetés egy hónapnál nem több, azon vétségek elkövetőinek, amelyek öt év előtt történtek és a büntetés 6 hónapnál nem több, továbbá olyan büncselekményeknek, amelyek 5 év előtt történtek és a büntetés 1 évnél nem nagyobb. Nem részesülnek kegyelemben azon büncselekmények elkövetői, amelyeket külföldön követtek el. Kezvelmet adok magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére valamennyi elítéltnak, aki öt napnál kevesebb büntetést kapott, kivéve a jövedéki kihágásokat.

A kormányzó ünneplése a vidéken is megindult. Szolnok város díszközgyűlést rendezett, a Szegedi Bajtársi Szövetség hódoló táviratot intézett a kormányzóhoz. Az összes városi bizottságok nagy előkészületeket tesznek a holnapi ünneplésre.

Rómából jelentik: Viktor Emánuel olasz király Horthy Miklós jubileuma alkalmából az Annunziata-rend nagykeresztjét adományozta a kormányzónak a nyakláncokkal. Ezt a kitüntetést eddig csak uralkodóknak adományozta az olasz király kivéve Mussolinit és Gasparri bíbornokot. Az olasz király a kitüntetést átnyújtó levélben „Kedves unokatestvéremnek” szólítja a kormányzót és ilyen megszólítása volt Ferencz József leveleinek is, amellyel az aranygyapjas-rendet adományozta. Az Annunziata-rend a legnagyobb olasz rendjel, melyet 1060-ban alapított VI. Amadeus savoiai herceg Isten és a Boldogságos Szűz dicsőségére.

Budapestről jelentik: Az amnesztia-rendelettel kapcsolatban legfelsőbb helyről a következő módosítást közlik az esti órákban: Kezvelmeben részesítem — mondja a kormányzó — azokat a jövedéki kihágásban öt napnál nem hosszabb elzárásra elítélteket is, akik 1930. április 30-ig eléget tesznek egyszerű jövedéki kötelezettségüknek. Ezek minden büntetés alól mentesülnek.

Az amnesztia-rendelet ma vált nyilvánossá a magyar fővárosban és mindenütt őszinte megnyugvást keltett. Horthy Miklós kormányzónak egyébként 1920. óta tartó országglásában nyolcadik kegyelmi ténykedése a ma megjelent amnesztia-rendelet.

Ma a késő éjszakai órákig tartott a nagy hódoló felvonulás a Várba, amelyen a főváros és az ország majd valamennyi társadalmi egyesülete, iskolák, intézmények vettek részt, több

mint 120.000 ember. A menet a vár egyik kapuján haladt be, a másik kapun ki. Horthy Miklós kormányzó a palota erkélyéről nézte végig a felvonulást és barátságosan mosolygott. A küldöttségek a díszes udvari fogadóteremben jelentek meg a kormányzó színe előtt. A főváros nevében Sipőcz Jenő dr. polgármester, a kormány nevében Vass József helyettes miniszterelnök üdvözölte. Számos más beszéd is elhangzott, melynek végzetével a kormányzó felelt. Megköszönte az ünneplést és kijelentette, hogy mindig és mindenkor a magyar nemzet és szeretett hazája érdekében fog működni.

A kormányzó Vértessy Sándor kabi-

Tardieu bukása küszöbön áll

Súlyos vádak az új kormány ellen. — Tardieu tervszerűen hosszabbítja a válságot. — Ismét új kormány megalakításán dolgoznak, mert Tardieu meg akarja fojtani a köztársasági politikát és a szociális érzelmi szellemet.

Párisból jelentik: A kamara szocialista frakciója ma délelőtt határozatot fogadott el, amelyben megbélyegezte Tardieunak azt a szemmel látható szándékát, hogy a kormányválságot tervszerűen meghosszabbítja. A frakció nem hajlandó támogatni azt a botrányos módot, amely a köztársasági politikát és a szociális érzelmi szellemet meg akarja fojtani. A szenátus radikális frakciója határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a nagy problémára való tekintettel, a válság gyors megoldását tartják szükségesnek.

Négy pártnak, a Franklin-Bouillon-féle szociális radikális balpártnak, a radikális balpártnak, a szocialista republikánusoknak és a független baloldaliaknak képviselői tanácskoztak és elhatározták, hogy javaslatot terjesztenek a parlament elé és kijelentik, hogy hajlandók az új kormány megalakításán fáradozni, amely a parlament többségére támaszkodva, vállalja a kormányzással járó felelősséget, a köztársaság alapelveinek figyelembe vételével.

Elszakal jelentés szerint Tardieu vállalko-

Agyonlőtte feleségét váloperének tárgyalásán.

A fiatal asszony és öregedő férj tragédiája. — Egy európai hírhedű hegedűművész szerencsétlen végű házassága.

Párisból jelentik: Egy karakterisztikus párisi szerelemi tragédia foglalkoztatta újból az itteni esküdtbírószágot. Markáns típusa a „crime passionel”, a féktelen szenvedélyből elkövetett gyilkosságnak. Egyik stációja annak a szinte láncolatszerűen folytatódó sorozatnak, mellyel szemben a francia esküdték szentimentális megértést tanúsítanak és rendszerint felmentő ítéletet hoztak. R. Chevalier — aki csupán névrokona a párisiak revuebályaának — áll az eset homlokterében. R. Chevalier fiatalabb éveiben mint elismert hegedűművész turnézott Európaszerte. A sikereket szerzett vonóját nemsokára azonban a karmesteri pálcával cserélte fel. Chevalier és zenekara szívesen látott kedvence volt Ostende, Nice mofidain közönségnek. Cannesban egy vendégszereplése alkalmával egy nálánál husz esztendővel fiatalabb asszonnyal kötött ismeretséget. A barátság mely vonzalommá fejlődött, amit rövid néhány hét múlva esküvő követett.

A fiatal házasság Párisban telepedtek le. A nagy körkörülség eleinte nem támasztott díszharmoniót, nemsokára azonban felmerültek az első ellentétek az öregedő férj és az élvezethajhászó fiatal feleség között. Féltékenységi jelenetek napirenden voltak. Egy alkalommal, amikor Chevalier Marokkóban vendégszerepelt, Párisban maradt feleségétől sürgőnyt kapott, amelyben a fiatal asszony közli a férjével, hogy válni akar. Párisban megis-

Az ilyen időben az ember legkönnyebben van kitéve a légzőszervek megbetegedéseinek. Aki naponta egynéhány

Pantlavin
PASZTILLAT

használ, kikerülhet a ránavos megbetegedést

netirodai főnöknek az I. osztályu-magyar érdemkeresztet adományozta. A kormányzó ma kihallgatáson fogadta a kabinetfőnököt és személyesen tüzte mellére az érdemkeresztet. Ugyancsak az I. osztályu magyar érdemkeresztet kapták: Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke és dr. Wekerle Sándor magyar pénzügyminiszter.

A kormányzó ma délben kihallgatáson fogadta Gömbös Gyula hadügyminisztert és közölte vele, hogy szolgálton kívüli tábornokká léptette elő.

zását ma kedvezőben ítélik meg, mint tegnap. A harcias hangulat a kormánybuktatástól eltelt három nap óta megnyihült és a radikálisok körében is mára kevesebb keserűséggel és nagyobb nyugalommal mérlegelik a helyzetet. Egyedül a szocialisták kérelhetetlenek, akik a ma hozott párthatározatukkal a legélesebben szembefordultak Tardieuvél és elhatározták, hogy erőteljes propagandát indítanak azoknak a középpárti képviselők körében, akik *Chautemps* ellen szavaztak. Tardieu egyébként ma délután 3 órakor az Elysée-palotába ment és jelentést tett tanácskozásairól a köztársasági elnökének. A kihallgatás fél óra hosszat tartott és ezután Tardieu ismét visszatért lakására, hogy tovább folytassa tanácskozásait.

Tegnap egyébként egy jól öltözött ember jelentkezett abban a szállóban, ahol jelenleg Tardieu lakik. Azt mondotta a portásnak, hogy *Poincaré* küldötte és beszélni óhajt a dezinált miniszterelnökkel. Zavaros viselkedése miatt eltávolították és a rendőrségi kórházba vitték, ahol megállapították, hogy örült.

merkedett egy dús gazdag amerikai kávéültetvényessel, aki öt feleségül akarja venni és reméli — írja Chevalierné — hogy férje nem gördit akadályokat válásuk elé. Az összezu-zott szívű Chevalier félbeszakítva turnéját, azonnal hazautazott. Minden könnyörgése, hogy feleségét elhatározásának megmásítására bírja, eredménytelennek mutatkozott. Az asszony megbizta ügyvédjét, hogy az a válo-pót benyujtsa. A válás okául az áthidalhatatlan magas körkörülség és a házastársak összeférhetlensége szerepelt. A bíróság szokásos bökítési kísérletet sem vezettek eredményre, az asszony hajthatatlan maradt. Amikor a válofelek másodszer jelentek meg a bíró előtt és Chevalierné konokul követelte a válás kimondását, a férj hirtelen egy kis női revolvert rántott elő és a feleségére lött. A golyók a szívet furták keresztül és a fiatal asszony holtan esett össze. Chevalier ekkor maga ellen fordította a revolvert, amelyet azonban a közel állók még idejekorán kicsavartak a kezéből.

Lélekben és testben teljesen összeroppanva állt a gyilkos férj bíral előtt s könnyek között, zokogva vázolta házasságának elviselhetetlen kínjait. Felesége a tárgyaláson nyilvánosan, mindenki hallatára szégyenítettte meg őt és nem létező testi fogyatékoságain gonyolódott. Féktelen düh vett ekkor rajta és adta kezébe a gyilkos szerszámot, amelyet marokkói utja óta állandóan magánál hordott.

Az ítélet elhangzott. A francia bírák ezuttal ugylátszik nem voltak túlságosan poetikus hangulatban. Az enyhítő körülmények figyelembevételével Chevaliert ötévi börtön-büntetéssel sújtották.

A villanygyár átvételéről tárgyalt az aradi interimár bizottság.

300.000 lejt kér a szakértő a gyár febecsüléséért. — A villanygyár igazgatóságának nyilatkozata.

(Arad, február 28.) A város interimár bizottsága ma a villanygyár megváltásának ügyével, valamint a villanyáram díjának kérdésével foglalkozott. Mint ismeretes, a város vezetősége már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy revízió alá veszi a városnak a villanygyárral fenálló szerződését.

A város vezetőségének álláspontja szerint, a gyár a technikai haladást és az áram előállítását illetően kötelezettségének nem tett eleget. Az ügy tisztázására a város vezetősége elhatározta, hogy szakértőt kér fel. A város azért is akar szakértőt hozatni Aradra, hogy az felbecsülje a villanygyár értékét, miután a szerződés értelmében a városnak jogában áll megváltani a gyárat. Kérdést intézett tehát a temesvári villanygyár országos híri igazgatójához, Miclosi Cornel mérnökhöz, mennyi honoráriumot kívánna munkájáért. A napokban megérkezett Miclosi válasza, amely

szerint a gyár körülbelül 10 millió marka, azaz 400 millió lej értéket képvisel s ezért a becslésért körülbelül 300.000 lejt kér.

Ma tárgyalt az ügyet az interimár bizottság. Borneas Gyula dr. bizottsági tag soknak találta a honorárium összegét. Hosszas vita után az interimár bizottság elhatározta, hogy még egyszer ír Miclosi Cornel igazgatótnak s felkéri, mérsékelje igényeit.

Az aradi villanygyár igazgatósága ez ügyben kijelentette, hogy a telep gőzturbinákkal dolgozik, melyeknél modernebb gépekkel semmilyen villanytelep sem rendelkezik. Az árakra vonatkozólag pedig hangsúlyozta, hogy azok alacsonyabbak a békebeliek aranyparitását véve alapul és hogy például a nagyváradi egységárak magasabbak az aradiakénál, noha a váradi villanyüzemek városi kezelésben állanak.

ELFOGTAK ARADON

egy tettenért veszedelmes betörőt.

Izgalmas üldözés Arad uccáin.

Tetten érték két betörőt, akik kifosztották a Központi Tejcarnok kézi pénztárát. — Az egyik tettes elmenekült. — Az elfogott betörő eldobta jeggyűrűjét. — A betörő nem akarja nevét elárulni. — A temesvári bankrabló az aradi rendőrség kezében.

Az elfogott betörő akarta kifosztani a Weinberger-féle ékszerüzletet.

(Arad, február 28.) Ma délután fél kettő tájban két betörő behatolt a Strada Crisan (Karolina-uccán) levő Brasch-féle Központi Tejcarnokba. Vésővel felfeszítették a kézipénztárt és ezeröttszáz lej készpénzt vittek el. A betörést idejekorán észrevették és üldözésbe vették a betörőket. Az egyiknek sikerült elmenekülnie, a másikat elfogták. A rendőrségi nyomozás során szenzációs adatok derültek ki az elfogott betörőről. A ma délután elkövetett betörésről a következőket jelenti az Aradi Közlöny:

A Központi Tejcarnokot délután negyed egykor zárták be. Fél kettő körül tért haza automobilon a tejcarnok egyik tulajdonosa, Brasch Elemér és feltűnt neki, hogy az üzlet redőnye fel van tolvá. Benyitott a helyiségbe és bent két jobban öltözött embert talált. Az egyik épen a kézipénztárból ellopott pénzt dugta zsebébe. A két meglepett ember az ajtó felé húzódtak. Brasch Elemér rájuk szólt:

— Mit keresnek itt?

— Semmi köze hozzá — felelte az egyik betörő.

Erre mindketten kiugrottak az ajtón és vad futásban menekültek. Az egyik a Ferenc-tér, a másik a Főter felé rohant. A Ferenc-tér felé futót Brasch Elemér és sófőrdje Ionescu N. üldözésbe vették. A másik után pedig az összegyűlt járó-kelők siettek.

Az üldözökhöz csatlakozott a sarkon posztoló rendőr is és sikerült az egyiket a Szent László-ucca sarkán elfogni.

A másik elmenekült. A betörőt először visszakísérték a tejcarnokba. Néhány pillanat múlva az üzletben megjelent egy inasgyerek és egy arany karikagyűrűt adott át a rendőrnek. A fiú elmondotta, hogy a gyűrűt a betörő dobta el, miközben a tejcarnok felé kísérték.

A gyűrűbe 1922-ös dátum és Temesvár volt belevésve.

A betörőt felvitték a rendőrségre. Ott megkezdődött kihallgatása. Azonban a tettes nem volt hajlandó nevét elárulni. Több, mint tíz nevet mondott be és a végén beismerte, hogy egyik név sem valódi. Arra a kérdésre, hogy miért titkolja nevét, így válaszolt:

— Nem akarom, hogy családom megtudja.

A betörő titokban tartja egyelőre társának nevét is. Megmotozása alkalmával szenzációs bűnjelre bukkant a rendőrség.

Találtak nála egy gallért, melyben ugyanolyan jel volt vésve, mint abban az ingben,

amit tegnapelőtt hagytak egy kizitáskában a betörők, akik a Weinberger-féle ékszerüzletbe akartak betörni.

Semmiféle olyan igazolvány nem volt nála, amiből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani. Egyik zsebében a Banater Zeitungnak egyik száma volt, amely egy temesvári nagyszabású bankrablásról számol be. A lap hiányzó részét a temesvári rendőrség a napokban foglalta le bűnjelként a betörés színhelyén. Az elfogott betörő kihallgatása egész éjszaka folyt.

A rendőrség határozottan megállapította, hogy ugyanez az ember akarta társával elkövetni a Weinberger-féle ékszerüzlet kifosztását.

A betörő ujdívat, elegáns ruhába van öltözve és valószínű, hogy egy veszedelmes banda tagja, amely különösen Temesváron követett el számos bűncselekményt. A nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik és hamarosan meglepő adatok kerülnek nyilvánosságra.

Hazaérkezett Bécsből Vaida belügyminiszter

Ünnepélyesen fogadták Nagyváradon és Kolozsváron. — Bécsben elzárkózva, Popescu néven élt. — Az újságíróknak kijelentette, hogy Romániában nincs kommunizmus, csak ügynökök vannak. — Erősnek, egészségesnek érzi magát, a ráháruló feladatok megoldására.

Nagyváradról jelentik: Dr. Vaida Sándor belügyminiszter ma Biharispökinél átlépte a határt és hazaérkezett Bécsből. A határnál Bocu Sever bánági kormányzó, Popovici nagyváradi rendőrprefektus, dr. Budeanu Aurel kabinetfőnök üdvözölték a belügyminisztert, majd Nagyváradon dr. Lázár Aurel fogadta dr. Vaidát. Az üdvözlésekre Vaida kijelentette, hogy a megyei választások eredménye bizonyítja, hogy különösen a falu népe a kormány mellett van és megvalósítja az elébe tornyosuló akadályok mellett is a kitűzött feladatokat.

Kolozsvárról újságírók utaztak elébe. Kérdéseikre Vaida elmondotta, hogy több hónapi távolléte miatt homo novusnak érzi magát és nem tud nyilatkozni aktuális kérdésekről. A kommunizmusra vonatkozólag azt szögezte le, hogy Romániában nincs kommunizmus, csak kommunista ügynökök vannak. Elbeszélte még, hogy Bécsbe dr. Popescu név alatt élt, elzárkózva a világtól, de azért naponta olvasott újságokat és igyekezett tájékozódni az eseményekről. Erősnek, egészségesnek érzi magát a ráháruló feladatok megoldására.

Öngyilkos lett egy aradi vasuti alkalmazott.

(Arad, február 28.) Ma délután 5 órakor öngyilkosságot követett el Alba Julia-ucca 6. szám alatt lakásán Popescu György 35 éves vasuti alkalmazott, aki az ajtófélfára felakasztotta magát. A szomszédok vették észre az öngyilkosságot és levágták a kötélről, de már nem lehetett segíteni rajta és a közben kihívott mentők is csak a beállott halált konstatalhatták. Az öngyilkos levelet hagyott hátra feleségének címezve, amiben bejelenti, hogy megunta az életet és kéri feleségét, ne haragudjon azért reá, mert önkézzel vetett véget annak a céltalan küzdelemnek, amit az emberek életnek neveznek.

Egy debreceni bank vezérigazgatójának borzalmas halála.

A robogó vonat kerekei összeroncolták testét. — Eddig nem tudták megállapítani a szerencsétlenség okát.

Debrecenből jelentik: A Budapest felől Püspökladányon át Debrecenbe haladó gyorsvonatra felszállt Létay Lajos, a Debreceni Forgalmi Bank vezérigazgatója Püspökladány állomáson. Kaba állomásra érve, a kétféle verzió szerint, Létay vagy kiesett a mozgó kocsiból, vagy az induló vonatra szállhatott fel, oly szerencsétlenül, hogy a sínekre esett és

a kocsi kerekei a nyakán mentek keresztül, összetörték nyakcsigolyáját.

A borzalmas szerencsétlenség pontos okát eddig még azért nem tudják, mert a szerencsétlenséget csak akkor fedezték fel, amikor a gyors már rég kifutott a kabei állomásról. A síneken csupán a véres holttest maradt és csak a zsebekben talált iratokból tudták megállapítani Létay vezérigazgató azonosságát. A szerencsétlenség lefolyását a vonatból senki sem látta és azt a kabei állomásfőnök jelentette Debrecenbe. A színhelyre a vizsgálóbíró, a csendőrség és a rendőrség szállt ki, hogy a tragédia igazi okát megállapíthassák. Létay Lajos vezérigazgatót Debrecen egész társadalma szimpatikus és megnyerő modoráért mélyen gyászolja.

Bécsben elkoboztak egy lapot magyargyalázó cikke miatt.

Bécsből jelentik: A kormány elkobozta az Abend mai számát, magyargyalázó cikke miatt. Az Arbeiter Zeitung tegnap megjelent és a magyar kormányzót sértő cikke miatt a bécsi távirati iroda hivatalosan közli, hogy az osztrák kormány a legmesszebbmenő sajnálkozását fejezi ki az eset felett. A bécsi sajtó élesen támadja a két orgánust, mert minden becsületet osztrák embert megvetéssel fordul el a barátságos szomszéd állam kormányzója ellen irányuló támadástól, amely az egész magyar nemzetet sérti.

Látogatás a felgyógyult Csányi Mátyásnál, akinek frissebb a tehetsége, mint valaha.

Csányi Mátyás kitergeti művészi életét. — A „Csányi-gyerekkórus”. — Régi emlékek — régi karmesterbravurok.

(Arad, február 28.) Maholnap két éve, hogy Csányi Mátyást utóljára pulpituson láttam. Már a második szezonban dirigens pálcája nem lendült vezénylőre. Tavalyelőtt a viszonyok mostoha összetalálkozása folytán egyszerűen szerződés nélkül maradt, tavaly a szatmári színházhoz kötötte szava, de pont szezon kezdetére tifuszt kapott, amely itthonmaradásra kényszerítette. Ez csak tetézte amúgy is leromlott idegeinek gyenge állapotát és a tél folyamán aggasztó hírek keringtek Csányi Mátyás egészsége felől. Tény az, hogy lelki egyensúlya is akkoriban fölborult, de tény az is, hogy Csányi Mátyás ma már életörvendőssel és munkakedvvel, gyógyultan és friss szellemmel tekint vissza a néhány hó előtti szomorú napokra...

Ébédnél kell fel Csányi Mátyás, amikor hosszú idők után a lakásán üdvözölniük egymást. Felesége utána hozza a fekete kávéját, szertettel-gonddal megkavarogatja, Csányi ezalatt szivart vesz elő. Rágyujt. Egy szippantás, egy korty kávé. Nyugalom. Polgári otthon. Csányi a régi Csányi. A régi, kutató kék szemekkel, a régi rapszódikus beszédmodorával és a régi — bársonykabátjával. Csak arccsontja felett a bőr vörbről néha idegesen, de különben semmi-semmi maradvány a múltból.

Raportot tartok egész művészi élete felett. Csányi úgy élt mindig Aradon, mint a város házi művésze, akiről tudták, hogy érték. Sajnálják is talán, hogy tehetségét a színházi karnagság taposó malmába őrli bele, ahol a korrepetálással is meg kell férnie a még háborgó tehetségeknek is. És most én azt szeretném mondani, nem is merészen, csak úgy az egyszerű igazságnak megfelelően, hogy Csányi Mátyás nagyon is elhivatott művészember a karnagvi kenérgondok mellől, a korrepetálási kismértőség mellől. Bevallom, erre én is csak ma jöttem rá. Tapasztalatom ideje: másfél óra. Ez idő alatt beszélt, fejtegetett, játszott szüntelen és a végén most először életem tündő igazi nagyságában állt előttem Csányi Mátyás.

Ha lehet azt mondani, hogy frissebb a tehetsége, mint valaha, ekkor ez az állítás nagyon is helytálló. Kompozíciói újszerűek, a régié az átformálás alatt kiérték s játékában még mindig a nyugtalan idők emléke zihál, amely jó is, mert valami lázt, zakatoló tempót ad neki, úgy a komponálásban, mint az interpretálásban.

Örül, hogy nem felejtkeztek meg róla, hisz az utóbbi időben elég sok mellőzés érte. Most már nem panaszodik. Tisztában van saját valódjával és bizik a jövőben, amikor már százszázalékosan fitt lesz, munkabíró:

— Igen, meggyógyultam, egy hónapja már egészen jól érzem magam. Egy évig voltam beteg, küzdöttem idegimmel és aztán a tifusz is leterítte. A kezelőorvosom már nem is kell, hogy rendszeresen járjon hozzám. Csak még utazgatni nem enged meg tanítani. De most legalább nyugodtan együtt élhetek a zongorámmal, becsúszhatom a munkáimat, át-átjavítgatom őket és nagyon közelebb a jövőre.

Három vaskos kötetet vess ki egy kredencéből:

— Az operám, eddigi életem főműve: az Aranyember. A három kötetben négy felvonás. A művem ott fekszik a budapesti Opera előtt. Dr. Székelyhidy Ferenc hallotta, az volt a kritikája: gyönyörű. De még ott is pénzkérdés ma ilyesmit előadni. Mert kimondottan nagy opera. Szeptettekkel, nehéz számokkal és súlyos zenekari kötelezettséggel. Képzeld négy csellistára is írtam a zeneanyagot. Most kénytelen vagyok átjavítani, egyszerűsíteni, a komplikációkat megoldani, mert például vidéken egyszerűen nem is lehetne műsorra venni, úgy interpretáló erők, mint zenekar híján.

— Természetesen elsősorban Budapesten szeretném megtartani az operám premiérjét, hisz Jókai műve nyomán készült, magyaros a levegője. (Megjegyezni kívánom, hogy a szöveg átültetését

is én végeztem és a cselekményt tovább folytattam), azonban ha a pesti bemutató nem sikerülne, bár Sebestyén Géza ígéretét is bírom az operámnak a budapesti Városi Színházban való előadására, akor román színpadra fogom vinni munkámat. Nagy probléma lesz a román fordítás ügye. Románia egyik legnagyobb lírikusához: Brediceanu Tiborhoz, aki egyik legjobb barátom, amikor kérdést intéztem értevonatkozólag, ő Goga Octaviané ajánlotta, azzal a megjegyzéssel, nem hinné azonban, hogy most Goga ráérne, mert állandóan nyakig uszik a politikában.

Kottatömegeket emel elő a szekrényből. Simogató gonddal rakja az asztalra és komoran mondja:

— Kötelességemnek érzek mindent átadni a nyilvánosságnak, mert nem tudom, lesz-e időm majd nekem előhozakodni velük... Van itt ismert munkám is: a „Péter abbé” című kétfelvonásos operám, amelynek Szendrey Mihály 1909-ben adott színpadot Aradon, az „Énekek éneke”, ez a biblikus mű, amelyet Löw Immanuel, szegedi főrabbi, főrendiházi tag látott el szöveggel és amelyet a pesti Vigadóban is előadtak. Ezek már szerepeltek a nyilvánosság előtt. S amelyek nem: „Tengerész dal” és „Román táncok”.

Közben szakszerűen magyarázza a „Román táncok”-at:

— Sajátság: az, hogy a „G”-mollban az „esz”-t „é”-ben feloldja — mondja. Egyébként akarja hallani? — és már nyitja föl a zongorát, kitámassza a fedelét s játszik. Előbb ezt, azután egy E-dur hegedű-szonátáját, amellyel most készült el. Mindjobban belemelegedve fut a billentyűkön. Lopva a családjára nézek, amely a szomszéd-szobában siri csendben figyel: mindnyájan lenyűgözve hallgatják a valósággal átszellemült Csányit. A crescendo után egy pillanatig megáll, mint a koncertdobogón szokás, amikor várják a mesterek a tapsokat. Önkéntelenül tör elő:

— Bravó! ...

Azután fürgén ugrik fel.

— Most pedig egy Csányi-féle speciálitás: Károly, Viki, Edithke gyertek be.

Károly, 16 éves, Viki, 14 éves, Edithke, 10 éves bejönnek. Három nyílt arcú gyerek. (Edithke nagyon szép lány lesz, akárki meglássa.) Fölállnak, mint az orgonasíp. Csányi bemutatja őket:

— A Csányi gyerekkórus ...

A középső fiához így fordul:

— Viki, hangodnál vagy?

A gyerek bólint és nem kell bátorítás nekik. Apjuk int és három friss hang szárnyalva, minden mesterkéltéssel nélkül, fújja apjuk szerzeményét: a „Tengerész dal”-t ...

Nem kell partitúra, kívülről tudják és precíznek a bevágásnál is. Amikor befejezik, Csányinak ragyog az arca. A gyerekeire (különben összesen hat van) nagyon büszke.

Aztán önmagáról beszél ismét. A régi esetéről és a mai helyzetéről, amellyel most már azonban megbékélt, nem lázong, csak regisztrál és optimista a jövőben:

— Régi idők? — Amikor nem voltak szerződés-gondok s amikor értékelték becsülettel. Amikor Burián Károly egy próbára énekelte dirigálásom mellett a Bibliás ember-t és a Paraszthecsület-et, meg a Bajazzók-at. Burián, ami a vidéken nagy szó, egyetlen egyszer sem szakította félbe a próbát. Régi idők? Mint a 86. gyalogezred kivezényolt karnagya, egyszer Déváról Szatmárra mentem a társulattal dirigálni. A Koldusgrótot adtuk elő és Balla Mariska énekelte egy betétet, amelynek partitúrája ott maradt Déván. Előadás közben vettem észre. A zenekar nem tudta ki-

Kerpel-könyvtár havi díja **40** vagy **80** Lej.

vülről a darabot, a legnagyobb botrány tört volna ki, még volt 20 percnyi idő a számig, tiszta papírt kaptam elő és a főbb stímmeket fejből lekottáztam. Semmi baj nem történt... De ez régen volt, ma szinte tere sincs az embernek, ám most, hogy felgyógyultam, acélos hittel bizok a jövőben, remélek, hisz eddig megsegített az Isten...

Kikísér. Restelkedve takarja el, hogy a régi, jól ismert és annyira jellegzetes bársonykabátja is van feselve.

— Annyi baj legyen — mondok — nem a ruha teszi az embert...

A feleletnél már jelentkezett a hajdani kedves Csányi derű:

— Tényleg, nem a ruha teszi az embert, hanem az ember teszi a ruhát — tönkre, Salgó Pál.

Irodalom és művészet

Bukás volt Galli Curci második pesti fellépte is.

Ma este a Rigolettóban folytatta a művésznő vendégjátékát és az első est kudarcát nem sikerült helyrehozni. — Ma több volt a szimpátia iránta, de így is hangzott el fütty és pisszegés.

Budapestről jelentik: Tegnapelőtt este csufosan megbukott Galli Curci a budapesti első fellépése során a Traviatában. A fellépését rendező Városi Színház igazgatósága azonban természetesen kénytelen volt Galli Curci fellépéseit folytatni és ma estére a Rigolettót adta elő a művésznővel. Galli Curci — érdekes — nem volt hajlandó elismerni az első est bukását és csak bizonyos indiszpozíciót fogadott el, de egyszerűsített bejelentette, hogy a további fellépésekben reparálni fogja az első est kudarcát. Ez azonban ma sem sikerült, a Rigolettóban. A közönség ma is zsúfolásig megtöltötte a színházat, mert a jegyeket még az első fellépte előtt elővételben kapkodták és a színház pénztára nem váltotta azokat vissza.

Igy az első sikertelenség ellenére is nagy érdeklődés mutatkozott a művésznő iránt. Általában ma több volt a szimpátia vele szemben és a közönség fegyelmezettebben viselkedett, mint szerdán, csak a 4. felvonásban, amikor ismét erősen észrevehető volt egy-egy gixere, akkor hallatszott el az első pisszegés és az erkélyről egy-egy fütty. Ennek megfelelően a közönség ma is elégedetlenül távozott és ezúttal is a magyar szereplőket innepelte. Így a Lometa helyett föllépett Szedő Miklóst, valamint a Rigolettót megszemélyesítő fiatal magyar énekest: Kovács Kálmánt.

* Benedek Marcell könyve Benedek Elek-ről. Sok szívvel, könnyel, fájdalommal megírt könyvecske hagyta el a napokban a sajtót. Benedek Marcell saját kiadásában jelentette meg a „Magyar író tragédiája 1929”-ben című könyvét, amely édesapjának, Benedek Elek utolsó éveinek leírását foglalja magában. A könyv fájdalmas melegséggel foglalkozik azzal a küzdelemmel, amelyet a magyar gyermekek „nagyapójának”, a „Testamentum” szerzőjének folytatnia kellett a kiadókkal, a megnevezéssel, a közönnel. Megható szavakkal emlékezik meg Benedek Elek tragikus haláláról és arról, hogy csak a tragédia után eszméltek rá az emberek arra, hogy ki volt Benedek Elek és hogy kit veszített el benne a magyarság. A könyvecske-mek minden sora át van hatva meleg fájdalommal és azzal a szeretettel, amely még ma is él minden magyar ember szívében Benedek apó emléke iránt, amelyet ez a nagy szeretet örökélettivé tett.

* A Kölcsey-Egyesület választmánya hétfőn délután 6 órakor a Kulturpalotában a Kölcsey-szobában ülésezik. A főtitkár és a pénztáros jelentéseinek kívül tárgyalásra kerül a váradi Szigligeti Társaság javaslata, hogy az erdélyi irodalmi társaságok közös szellemi és anyagi erővel nyáron Aradon, Temesvárt, Nagyváradon, Szatmáron, Nagykárolyban, Kolozsvárt és Marosvásárhelyen rendezzenek a magyar irodalom egész fejlődését egybefoglaló előadásokat.

ÓRAJAVITÁST

ismét vállalom a régi és legnagyobb garancia mellett.
Márkus Bul. Rog. Ferd.
38. volt Buros
Bani-tér, a Széchenyi-malom mellett.

Az igazmondást págalomnak nevezi a bucaresti-i sajtó.

Ki informálta Bakker asszonyt? — A sovinszta sajtó szankciókat követel Jakabffy Elemér dr., Willer József dr. és Brandsch Rudolf ellen.

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok nagy cikkeiben támadják Willer József dr. és Jakabffy Elemér dr. képviselőket, valamint Brandsch Rudolf szenátort, a szászok vezérét, abból az alkalomból, hogy megállapítást nyert, miszerint ők informálták Bakker asszonyt, a népszövetségi unió Romániában járt delegátusát a kisebbség helyzetéről. A lapok vehemensen követelik, hogy

alkalmazzanak szankciókat a kisebbségi parlamentairek ellen, akik megrágahnazták (?) az országot.

Brandsch Rudolf már nyilatkozatban

közölte, hogy helyt áll információiért, amelyeket a kisebbségek helyzetére vonatkozólag adott és bizonyára ugyanígy fognak nyilatkozni a Magyar Párt képviselői is. Teljesen ismeretlen azonban az a jogcím, amelyen nevezett képviselők ellen el lehetne járni, mert azt az információt, hogy a kisebbségek nem használhatják anyanyelvüket a bíróságok előtt és a hivatalos beadványokban, nem is lehet megcáfolni. Tehát teljesen hiányzik az alap egy ilyen eljáráshoz, melyet a sovinszta sajtó követel.

Megkezdik az Öreg Kereskedők, Iparosok és Tanoncok Otthonának építkezését.

Az aradi zsidó építészek hozzájárulnak a nemes célu terv megvalósításához. — Az Otthoz jávára kollektív szobor- és képképzést rendeznek Aradon.

(Arad, február 28.) Nagyszabású akció érkezik el a közeljövőben a befejezéshez, melynek megvalósulásával Arad értékes, jótékony intézménnyel gazdagodik. Arról van ugyanis szó, hogy a Vadászkiirt-uccában levő zsidó szeretetházat kibővítik, amelynek keretében külön tanoncotthon is felállítanak. Ezzel az intézmény, amelynek az „Öreg Kereskedők, Iparosok és Tanoncok Otthona” lesz a címe, negyven elaggott zsidó embernek és 15 zsidó tanoncnak nyújtana otthont. Az intézmény felállítására, illetve a régi szeretetház kibővítésére az a körülmény adta meg az impulzust, hogy két hónappal ezelőtt egy százkét esztendő zsidó aggyastán ínséges helyzete következtében öngyilkossági kísérletet követett el. Felakasztotta magát és megmentése után csak a legnagyobb bajjal lehetett a megtelt szeretetházban elhelyezni.

Ekkor vetődött fel az eszme, hogy a kis-méretű szeretetházat magnagyobbítják. Több megértő lélek vette kezébe a kibővítés ügyét és ezek az aradi építészekhez fordultak támogatás végett. Az aradi zsidó építészek közül négy: Reisinger Sándor, Rácz Emil, Fenyves Károly és Koch Károly a legnagyobb készséggel díjtalanul álltak a nemes cél szolgálatába. Elkészítették a tervet, amelyet átadtak Deutschn Andor, dr. Kempich Jakab, Bornstein Sándor, Földes Soma és Koch Dániel tagokból álló építőbizottságnak. Az építőbizottság elfogadta a tervet és március hó másodikán állítja össze az egymillió nyolcszáz ezer lejre rugó munkálatok vállalatláda adását.

Az egymillió nyolcszáz ezer lejt kitevő építkezési költségre eddig egymillió 200.000 lejt fedezet amelyet az építőbizottság az aradi zsidó társadalom tehetősebb tagjaitól gyűjtött egybe. A legnagyobb örömmel állapítható meg az, hogy az akcióba azonban nemcsak Arad zsidósága kapcsolódott bele, hanem abban részt vesz felekezeti különbség nélkül mindenki, aki megértő lélekkel van a szegények ügye iránt. Így az aradi iparosok feleségei elhatározták, hogy március 15-én ugynevezett feketekávé-estet rendeznek az Iparos Otthonban az építkezési költségek javára. Ezenkívül a bizottság többféle tervet dolgozott ki, hogy a hátralevő 600.000 lejnyi építkezési költséget előteremtse. Érintkezésbe lépett egy amerikai zsidó jótékony intézménnyel: a Joinnak, amely Erdélyben már támogatott egy nemescélu intézmény létrejöttét, a kolozsvári tanoncotthon építkezési költségeihez járult nagy összeggel hozzá és ettől a karitatív intézménytől kér segítséget az aradi szeretetházat kibővítő építőbizottság is.

Egy harmadik ötletet is kidolgozott a bizottság, amelynek életrevalósága bizonyítja azt, hogy már ebből az ötletből szép eredményt is tud felmutatni. A bizottság ugyanis azzal a kéréssel fordult Erdély művészeihez s

szobrászaikhoz, hogy egy-egy munkájukat juttassák el hozzájuk, amelynek értékesítéséből befolyt összeget a hiányzó hatszáz ezer lejt fedezésére fordítják. Eddig több művész részéről meghallgatásra is talált a kérelem és így a nagyváradi Pozsonyi Jenő, Tibor Ernő, Macalik A'fréd, azután Porter Paula, Pataki Sándor, Wolff Károly, Balla Béla, Balla Frigyes, Diószegi Károly, Nehéz Zsigmondné egy-egy értékes műveikkel járultak hozzá az akcióhoz. Az értékesítés úgy fog történni, hogy az összes beérkezett munkákból kollektív tárlatot rendeznek, amelyen mintegy 80—100 kép és szobor kerül kiállításra.

Az új intézmény megnövekedett vezérlőköltségét 800.000 lejjel irányozták elő, amelynek felét kötelező árással az építőbizottság már biztosította is. Tekintettel arra, hogy az építkezési költségek kétharmada és a fenntartási kiadások fele már most biztosítva van, semmi akadály nincs, hogy ez a szép, nemes emberbaráti intézmény a közeljövőben megvalósuljon.

Letartóztatták a Hermes-bank három igazgatóját.

Szenzációs fordulat a megbukott temesvári bank ügyében. — A letartóztatott igazgatókat szabálytalansággal és sikkasztással vádolja a vizsgálóbíró.

Temesvárról jelentik: A megbukott és kényszeregyezséget kért temesvári Hermes-bank ügyében, mint ismeretes a hitelezők bünyvadi feljelentést tettek az igazgatóság ellen, mert szerintük a könnyelmű gazdálkodás sodorta bajba a pénzintézetet. A temesvári ügyészség meg is indította a vizsgálatot az ügyben és a vizsgálóbíró ma egészen este 8 óráig tartó kihallgatásokat eszközölt. Megidézte a bank igazgatóit, valamint főbb tisztviselőit és izgalmas hangulatu vallomástételek után este szenzációs fordulat történt a bank ügyében.

A vizsgálóbíró rendkívül súlyos gyanu-

Izgalmas boxmérkőzés Miamiban.

Az angol fölött győzedelmeskedett az amerikai boxbajnok. — Ötven ezer néző jelenlétében folyt le a mérkőzés.

Berlinből jelentik: Miamiban tegnap folyt le még sohasem látott érdeklődés mellett Serkey, amerikai és Scott angol boxbajnok mérkőzése, melyen 50.000 néző volt jelen. Boxmérkőzésen annyi milliost, mint ott, még nem láttak. Mondhatni Amerika egész elite társadalma megjelent. A mérkőzés nagy izgalmas között folyt le. Az egész viadalon át az amerikai Serkey mutatkozott erősebbnek. Sikerült ellenfelére egy balkezes csellel jobb ökölrel olyan ütést mérni az angol Scottra, hogy az csak 6-ra állt fel. Egy percnyi pihenés után az amerikai rettenetes erővel támadott és

Nem kell kalap, sem toalett,
Est mondja életem párja.
Kielégít negyven lejtért
Egy óra, a Löbl könyvtára.

Leánykereskedelemmel foglalkozott a varsói amerikai alkonzul.

Utlevélhamisító és leánykereskedő bandát lepleztek le Varsóban. — Tizenkét újabb letartóztatás történt. — Nagy botrányok a letartóztatások körül

Varsóból jelentik: A varsói hatóságokat az a nagy botrány foglalkoztatja, amely Harry Hall amerikai alkonzul letartóztatása körül történt. Mai számunkban megírtuk, hogy az alkonzul összeköttetésben állott egy utlevélhamisító bandával, amelynek fejt: Baskin amerikai állampolgárt letartóztatták és az alkonzul erélyes intervenciójára helyezték szabadlábra. Most kiderült, hogy Baskin, valamint az

alkonzul leánykereskedelemmel is foglalkoztak.

Baskin számos leánnyal kötött szinleg házasságot, majd átengedte őket a nyilvános házak tulajdonosainak. Az ügygel kapcsolatosan még 17 újabb letartóztatás történt. Megállapítást nyert az is, hogy az alkonzul hamis utleveleket látott el amerikai vízummal.

Mulatságon leszúrtak egy legényt.

(Arad, február 28.) Tegnap Majlátfalváról, szurt seb következtében, súlyosan sérült legényt hoztak be az aradi kórházba. Tóth Sándornak hívják és, amint magához tért, elmondotta, hogy legutóbb Majlátfalván mulatságon volt együtt Pozsár György nevű falubelijével, akivel egyazon leánnyal való tánc miatt összeszólalkozott. Hazamenet Pozsár megleste és két társával: Horváth Jánossal és Németh Istvánnal, fojtogatni kezdte, majd hátában hirtelen késszurást érzett és eszméletlenül esett össze. Az arra haladók szedték föl és gyorsan behozták Aradra, ahol gondos ápolásban részesítik, mert állapota igen súlyos. Vallomása alapján a csendőrség letartóztatta a három fiatalembert és beszállították őket Temesvárra, az ottani ügyészségre. Kihallgatásuk alkalmával mindhárman beismerték a támadást és magukra vállalták a szurkálást is, úgy, hogy a csendőrség nem tudja megállapítani a szurás igazi tettesét. Letartóztatták mindhármukat.

mindhármukat előzetes letartóztatásba helyezte.

Az egész estig ott tartott Hering Armin felügyelő-bizottsági tagot és Enbacher Oszkár főtisztviselőt azonban szabadlábra helyezte. A letartóztatott igazgatókat a vizsgálóbíró szabálytalanságokkal, sikkasztással vádolja. A hármast letartóztatás Temesváron nagy feltűnést keltett.

Scott végleg a földre került. A mérkőzés az amerikai Serkey győzelmével végződött.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ: Ma, szombaton 5. 7. és 9 órakor: VAD ORCHIDEÁK, a filmprodukción mesterműve, a nagy Greta Garbival, Lewis Stone-nal és Nils Astherrel a főszerepekben.

ELITE MOZGÓ: A VADON LOVAGJA, főszereplő a kitünő lovas, Jack Holt. Előadások 5. 7. és 9 órakor.

GRADISTE MOZGÓ: TRAPÉZ, társadalmi dráma, Claire Rommer, Paul Richter és Erna Morenával a főszerepekben. Előadások kezdete 7. és 9 órakor.

HIREK.

Ileana hercegnő Görögországban
nyilatkozott egy újságról. — Nem kapott tengeri betegséget, mert képzett tengerésztiszt, Intimitások Mihály királyról.

Athénből jelentik: Ileana hercegnő hirtelen adott egy görög újságról, mielőtt hajóra szállt. Kijelentette, hogy nem kapott az út alatt tengeri betegséget, mert képzett tengerésztiszt. Elmondta, hogy szerette volna megismerni Miss Európát, azonban a szép görög leány történetesen nem tartózkodott odahaza.

Ezután intimitásokat beszélt el a hercegnő Mihály királyról, aki már most a legnagyobb komolysággal érzi át a reá háruló feladat fontosságát. Ceremoniák alkalmával komolyan viselkedik. Iskolai tanulmányait sikerrel végzi és a román nyelven kívül beszéli az angol és francia nyelveket is. Az oktatásban az anyja is részt vesz, aki egyébként görög hercegnő.

— **Változások a diplomáciai testületben.** Bucurestiből jelentik: A Lupta mai számában nagy cikket ír a diplomáciában törtéző áthelyezésekről. A lap szerint most már véglegesen elhatározott tény, hogy Mitilineu Stockholm, Petrescu-Comnen Vatikánvárosba és Brediceanu Hécsbe megy meghatalmazott miniszterként. Polivánt Rigába helyezték, míg Bibescut visszahelyezték a madridi követség élére.

— **A német parlament elfogadta a Young-tervezetet.** Berlinből jelentik: A német parlament küzdelmi bizottsága 29 szavazattal 23 ellenében, elfogadta a Young-tervezetet. A Young-terv elfogadása mellett szavazott a szociáldemokrata párt és a néppárt, ellene a német nemzeti párt, a keresztény nemzeti párt, a gazdasági párt és a kommunisták.

Jelentkező tartalékos tisztek

összes felzárkóztatást kedvező fizetéssel feltételek mellett legutányosabban

Schäffer Henriknél szerezhetik be.

— **Bucurestiben meglóptak egy szenátort.** Bucurestiből jelentik: Tegnap a bucurestiai északi pályaudvaron ismeretlen tettesek ellopják Sebes Ferenc szenátor bőrtáskáját, amelyben félmillió lej értékű kisajátítási járadékpapírok voltak. A rendőri nyomozás egyelőre eredménytelen.

— **Hajóösszeütközés a Dunán.** Galatiból jelentik: A Bucuresti nevű hajó a Dunán összeütközött a Dunarea és Segeata nevű uszályhajókkal. A Dunarea elsüllyedt. A matrózokat sikerült a partra menteni.

— **A liberálisok megpeticionálják a községi választásokat.** Bucurestiből jelentik: A liberális párt központi szervezete utasítást adott a megyei tagozatoknak, hogy peticionálják meg a megyei választásokat a semmitűszékhez, amelynek következtében alkalom nyílik a közigazgatási reform alkotmányosságára kérdésének megvitatására.

— **A Zilah-Zsibó közötti helyiérdekű vasut postakocsiját kifosztották.** Zilahról jelentik: Ma éjszaka a Zilah és Zsibó közötti helyiérdekű vasuton ismeretlen tettesek kifosztották a nyitott postakocsi egyik pénzeszkáját, amelyből 105.000 lej emelték el. A multkoriban ugyanezen a vonalon szintén történt már egy pénzeszkák-kifosztás, amikor is 200.000 lej sikerült a vakmerő tetteseknek elvinniük.

— **Elítélték egy aradi határátlépőt.** A temesvári hadbírósa ma több utlevélnélküli határátlépő fölött mondott ítéletet. Az elítélték között szerepel Schadi Rezső husz éves aradi iparos, aki 1921-ben szüleiivel átment Magyarországra, ahol szülei tanoncának adták. Szülei nem sokára visszatértek Romániába, de ő nem jöhetett velük, mert szerződése volt egy mesterral, akinél négy évet kellett kitöltenie. Az elmúlt év végén lejárt a négy év és ekkor, mivel nem volt utlevélre pénze, gyalog lépte át a határt, hogy visszatérjen Aradra, ahol szülei és testvérei élnek. Háromhónapi fogházra ítélték.

Járványos időben gyermekeink ellenállóképességét és erejét fokozza a JEMALT, kellemes, csukamájolaj készítmény. — Egy doboz ára 77. Lel.

Már csak 3 napig!! Már csak 3 napig!!

szerezheti be bárki **szövetség-szükségletét az első partikészletből** és tetszés szerinti részletfizetés mellett

I. SCHUTZ-nál

Arad, Str. Eminescu 2.

— **Vatian Aurel Arad új anyakönyvvezetője.** Megérdemelt előléptetésben részesült ma Vatian Aurel polgármesteri titkár. Lucaciú Lajos anyakönyvvezető ma kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, amelyben egészségi állapotára való tekintettel szabadságot kért. Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök megadta a szabadságot, majd addig is, míg a nyugdíjazás előtt álló anyakönyvvezető helyzetét véglegesen rendezik. Vatian Aurel delegálta az anyakönyvvezetői állás betöltésére. Ha a nyugdíjazás megtörténik, Vatian véglegesen elfoglalja az állást. Az előléptetés városi körökben általános meglepedést keltett, miután az évek óta városi szolgálatban működő, lelkiismeretes tisztviselő ugy a közönség, mint felehbivalói és kollégái körében általános népszerűségnek örvend. Új hivatalával együtt Vatian továbbra is ellátja a polgármesteri titkári hivatalt is, miután jelenlegi állásában is nélkülözhetetlennek bizonyult.

— **Ötszáz tartalékos tisztelet hűnt meg a hadügyminisztérium.** Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium 500 tartalékos tisztelet, akik a jelentkezők elmulasztották, 15 naptól 3 hónapig terjedő elzárással fogja büntetni.

Asztalnemű, zsebkendő női fehérnemű különlegességek.

Ruttkay & Botye

vászonáru-üzlet
Arad, megyeházzal szemben.

— **Arad pénzügyigazgatója — vizsgáznia ment Bucurestibe.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a pénzügyminiszter legújabb intézkedése szerint, a helyettes pénzügyigazgatók a jövőben csak akkor nevezhetők ki pénzügyigazgatóknak, ha előbb Bucurestiben egy bizottság előtt vizsgát tesznek. A helyettes pénzügyigazgatók vizsgája március elsejére volt kitűzve és berendelték Bucurestibe vizsga céljából Caba Gyula aradi delegált pénzügyigazgatót is. Caba tegnap délután leutazott a fővárosba, hogy idejében megjelenjen a bizottság előtt. Közben ma reggel megérkezett Bucurestiből Aradra Taranu Victor pénzügyi vezérinspektor, aki azonban csak alig tartózkodott néhány órát Aradon és máris tovább utazott Temesvárra. Taranu vezérinspektor azt a hírt hozta magával Bucurestiből, hogy a pénzügyigazgatói vizsgát elhalasztották és így Caba Gyula hiába tette meg az utat a fővárosba. Caba Gyula távolléte alatt teendőit Glava György delegált pénzügyigazgató helyettes látja el.

— **Március 10-én megnyitja a város az Apolló-mozit.** Ma ülést tartott a város interimár bizottsága, amely jóváhagyta az Apolló-mozi tulajdonosaival kötött szerződést. A vásárlást most a kormányzás elé terjesztik jóváhagyás végett. Egyben megkezdik a mozinál az átalakítási munkálatokat, úgy, hogy március 10-ig megnyílik a városi kezelésben levő Apolló-mozi.

— **Kemal pasa feleségül akarja venni Amanullah hugát.** Bombayból jelentik: A Khilafat nevű mohamedán lap peschavári tudósítója érdekes kombinációt fűz Amanullah volt afgán király angolai tartózkodásához. A tudósítás szerint a száműzött afgán király Musztafa Kemál meghívására érkezett Törökországba, hogy megbeszélje a ghazival annak régi házassági tervét. Musztafa Kemál ugyanis feleségül akarja venni Amanullah legfiatalabb hugát.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a

dr. Földes-féle **Solvo-pilula.**

Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

— **Bone Miklósnéval nem engedik fogságba leányát.** Kolozsvárról jelentik: Jelentették, hogy a kolozsvári vizsgálóbírósa 30 napos vizsgálati fogságot rendelt el Bone Miklósné, dr. Lőrinczi Sándor halálbakergetője ellen, hamis vád és rágalmazás vádjára miatt. A törvényszék vádtanácsa a vizsgálati fogságot megerősítette, egyben elrendelte, hogy kisleányát nem szabad vele a fogságba beengedni, mivel a gyermek csak 3 éves koráig létszerheti a börtönbe édesanyját.

— **Új 100 lejeseket bocsát ki a Banca Nationala.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala a közel jövőben új 100 lejeseket bocsát ki, amelynek típusa alapjában véve megegyezik a maival, csak az új bankjegyek nem három aláírója lesz, hanem kettő: a bankkormányzó és a központi pénztáros.

— **Májusi menetrend Arad és Temesvár között.** Temesvárról jelentik: A temesvári vasuti vezérigazgatóságon összeállították a május elsején életbeléptetendő nyári menetrend-tervezetet, amelynek aradi vonatkozású részei a következők: **Temesvárról Aradra** reggel 4 óra 45 perckor, 7 óra 45 perckor, este 10 óra 50 perckor indulnak személyvonatok, a gyorsvonat délelőtt 12 óra 45 perckor indul. — **Arad felől Temesvárra** reggel 5 óra 15 perckor, 7 óra 17 perckor, 9 óra 45 perckor és este 10 óra 16 perckor érkeznek személyvonatok, a gyorsvonat este 6 óra 33 perckor érkezik. — **Radnára** reggel 5 óra 25 perckor és délután 4 óra 20 perckor indulnak vonatok Temesvárról, amelyek reggel 6 óra 43 perckor és este 6 óra 40 perckor érkeznek vissza. A menetrend-tervezetet jóváhagyás végett a CFR bucuresti-i vezérigazgatóságához küldték fel Temesvárról.

— **Angyalokat is hamisítottak az égre a világháborúban a németek.** A Mons melletti nagy ütközetnél 1914. augusztus 23-án különös látomása volt az angol katonáknak. Hatalmas lángpallosú angyalokat láttak a felhők között lebegni és ezek az angyalok fenyegetőleg lóbálták pallosaikat. Akkoriban az angol hadvezetőség azt hitte, hogy ezt a tüneményt a demoralizált, holtfáradt katonák tömegszuggerációja idézte elő. — Ugyanez a jelenség később megisméflődött a Picardiában harcoló francia csapatok előtt is. A német kém-szervezet egyik parancsnoka, Friedrich Herzenwirth, most megjelent emlékirataiban ezt a tüneményt is érinti. Megírja, hogy ez az égitünemény egyszerű mozgófényképfelvétel volt, amelyet német repülők vetítettek a felhőkre. El akarták hitetni az ellenséges katonákkal, hogy „az öreg német isten” személyesen vezeti kedves katonáit és maga is sikraszáll a császár védelmében.

— **Megkezdődnek a sorozások.** Az aradi rendőrség katonai ügyosztálya a következőket közli: Mindazoknak a katonaköteleseknek sorozása, kik 1909-ben születtek, ebben az esztendőben március 17-én kezdődik. A sorozások sorrendje a következő: március 17. radnai járás, március 21. ujaradi járás, március 29. pécskai járás, április 1. kisjenői járás, április 26. szentannai járás, május 2. világosi járás, május 9. borosjenői járás, május 18. sebesi járás, május 24. halmágyi járás. Aradon és Micalacán május 30-án kezdődnek a sorozások és pedig a következő sorrendben: május 30-án azok a hadkötelesek kerülnek sorra, kiknek neve A—B betűkkel kezdődik, B—C-ig május 30-án, G—K-ig június 1-én, L—N-ig június másodikán, O—S-ig június 3-án, S—Z-ig június 4-én. A sorozások színhelyét csak később fogják megállapítani és a nyilvánosságal közölni.

— **Aradi uriaszony becsületsértési perre a bíróság előtt.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy özvegy Romanovné vingai ismert uriaszony feljelentést tett dr. Sarbu Gheorghe aradi ügyvéd utján Staitiu Jánosné ellen, aki a vingai, majd az aradi állomáson a feljelentés szerint, kínos botrányt provokált és több száz ember jelenlétében, kvalifikálatlan, sértő szavakkal illette a vingai uriaszonyt és leányát. Mára tüzte ki ennek az ügynek tárgyalását Grecu büntető járásbíró, a tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert Staitiu orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy beteg és nem jelenhet meg a tárgyaláson. A bíró erre a tárgyalást elnapolta és annak új terminusát április 5-ikére tüzte ki.

Ma, szombaton Lutheránus táncos tea-est az Iparos Otthon összes termeiben

BABA (báb) színház

az Iparos Kultur-házban: Vasárnap d. e. 11 órakor.
Hétfőn 3-4 és 5-6 órakor. Kedden 3-4 és 5-6 órakor

— Ma, szombaton este lesz az aradi Lutheránus Négyzet teaestélye az Iparos Otthon kultúrházában. A rendezés előkészületei már teljesen befejezést nyertek és aki részt vesz ezen az estélyen, az felejtethetetlen emlékekkel gazdagodik. A rendezőbizottság érdekes és színes ötletekkel szórakoztatja a közönséget. A magasnívójú, nagyszerű műsor után reggelig tartó tánc következik.

— Vasárnap, március 2-án délelőtt 10 órakor, a Városháza kis tanácstermében tartja a Hakoah SE rendes évi közgyűlését, melyre a tagok megjelenését kéri az elnökség.

— Ma megjelent a Der Deutsche Rundfunk legújabb száma, amelynek főbb cikkei a következők: A rádió karneválja; Új álarok; Lovag a bálteremben; A távolbalátó egyesület; A csehszlovák rádió egy hete; Rádiókritika; Technikai újítások; valamint a világ összes leadóállomásainak március 2-ikától 8-ig terjedő részletes műsora.

— Az Aradi Pincér Sportegylet teaestélye. Nagysikerűnek ígérkezik az Aradi Pincér Sportegyesület ma, szombat este rendezendő tea-estélye. Nemcsak a sportközönség, hanem Arad egész társadalma ösztönte szimpátiával fogadta az aradi pincérek sportegyletének megalakítását és bizonyos, hogy a mára rendezendő első táncos tea-estélye, mely a New-York kávéház összes helyiségében lesz megtartva, a legnagyobb siker jegyében fog lezajlani. Arad egész pincértársadalma buzgólkodik a mai estély sikere érdekében. Reggelig tánc, tombola- és szépségverseny. A sportvezetőség rendezősege.

Az új házak adómentessége automaticamente meghosszabbodik.

(Arad, február 28.) Emlékezetes, hogy mintegy öt esztendővel ezelőtt az adótörvény az új házak adómentességét öt esztendőben állapította meg. Az 1925. évben épült házak adómentességét tíz esztendőben állapította meg. Ezzel egyidejűleg tömegesen érkeznek a háztulajdonosoktól a kérvények a pénzügyigazgatósághoz, amelyben az adómentesség meghosszabbítását kérik.

A pénzügyigazgatóság ezzel kapcsolatban annak közlésére kérte fel az Aradi Közlöny munkatársát, hogy felesleges a háztulajdonosoknak az adómentesség meghosszabbítását kérvényezni, mert minden erre jogosult automatikusan fogja a törvény által megállapított kereteken és időn belül az adómentességet tovább élvezni még öt esztendőig, a most épülő új házak pedig ennek következtében tíz esztendőig fogják az adómentességi kedvezményt élvezni.

Vasárnap választ község-tanácsot Gyorok.

A primár-jelölt és a lista 7 tagja magyar.

(Arad, február 28.) Gyorok községben vasárnap választják meg a község-tanácsot. A község lakossága lelkesen sorakozik a Magyar Párt tagozata által benyújtott lista mellé, melyben a magyarok mellett a román lakosság képviselői is helyet foglalnak. Gyoroki tudósítónk jelenti, hogy a vasárnapra kitűzött községi választásokon Gyorok községben két lista szerepel. Az első számú listát a Magyar Párt nyújtotta be, amely a románsággal kötött paktum folytán a 7 magyar jelöltön kívül 5 román tagot is magában foglal. A paktum szerint a primár-jelölt magyar, a helyettes primár román, a pénztárnok magyar. A jelöltek a következők: Primár: Kató András földműves. Helyettes primár: Faur Nica földműves. Pénztárnok: Schmidt János szikvizgyáros. Tanácsosok: Bóza László tímármester, Butár Augusz-tin szőlőbirtokos, Székely Árpád bankigazgató, Biszák József harangöntő, Otel Nica földműves, Mucsi Ferenc géplakatos, Szabó Gyula asztalosmester, Barabás István földműves, Timpián Nicolae földműves, Balázs Szilvesz-

Besszarábia kormányzója nyilatkozik arról, hogy katonaszökevény-e.

Moldoveanu az osztrák-magyar haditörvényszék előtt. — Romániában mint magyarbarátot bebörtönözték. — A kormányzó feloldja magát a becsületszó alól, amely idáig hallgatásra kötelezte.

Bucurestiből jelentik: Nagy feltűnést keltett a liberális-párt lapjainak koncentrált támadása Moldoveanu besszarábiai kormányzó ellen. A Viitorul, az Universul és az Ordinea iratokat közöltek, amelyeknek alapján azt állapították meg, hogy visszautasította a háború alatt a román állampolgárságot és katonaszökevény volt, amiért csak a közbenjött amnesztia miatt nem részesült büntetésben. Politikai körökben érdeklődéssel várták a kormányzó válaszát, amely nem is késett sokáig. Moldoveanu magához kérte az újságírókat Kisevben és a következőkben reflektált a súlyos vádakra:

— Amióta elfoglaltam a kormányzói széket, nem törődtem az ellenem intézett támadásokkal, mert az volt az elvem, hogy azokat tisztelem meg, akiknek válaszolok. Az ellenem felhozott vádak nem újak, mert már egyszer, 1922-ben, amikor a parlamentben képviselői mandátumomat igazolták, előhozták őket. A belügyminiszter, aki véletlenül katonai személyiség volt, vádoltam tábornok, magához kértetett és akkor igazoltam magam. Az elmúlt ősszel, amikor a besszarábiai kongresszus volt, ahol kormányzóknak jelöltek, ismét felszínre került ez a rágalom.

— Elismernem, hogy a körülmények kénytér földműves, Sava Petru földműves, Ungurean Todor földműves.

A gyoroki magyarság egységesen foglal állást listája mellett s így annak abszolút többséggel való megválasztása valószínű.

Ki lesz Arad polgármestere.

Lutai Cornel dr. vagy Vlad Sándor. — A liberálisok alpolgármesterjelöltje: Vicas Gyula dr. A polgármester a tanács hozzájárulásával ügyvédi praxist is folytathat.

(Arad, február 28.) A községi választások közeledésével általános találgatás folyik arról, kit jelölnek az aradi román pártok a polgármesteri és alpolgármesteri állásokra. A kérdezősködésekre Marsieu Justin dr. megyei prefektus nyíltan felelt:

— Jelöltünk dr. Lutai Cornel interimár-bizottsági elnök.

Ekkor viszont Lutai dr. környezetéből az a hír szivárgott ki, hogy az interimár bizottsági elnök nem vállalja ezt a tisztséget. Ezért felkerestük az elnököt s kérdést intéztünk hozzá, vállalja-e a polgármesteri tisztelet. Lutai dr. mosolyogva válaszolta:

— Az ügy még nem aktuális, nincs mit nyilatkoznom róla.

A kormánypárt aradi tagozatának néhány exponenséhez fordultunk ekkor információért.

— A párt még nem foglalkozott behatóban a kérdéssel s így biztos választ nem mondhatunk — hangozott a válasz. — Véleményem szerint a helyzet így alakulhat: polgármester: dr. Lutai, az egyik alpolgármester Vlad Sándor, a másik a liberális párt jelöltje, vagy pedig megfordítva, Vlad Sándor képviselő mint polgármester és Lutai dr. mint alpolgármester.

Politikai körökben arról is beszéltek, hogy Lutai Cornel dr. nem akarja vállalni a polgármesteri állást, miután nem óhajt lemondani ügyvédi gyakorlatáról. Az új közigazgatási törvény azonban erre is módot ad, amennyiben kimondja, hogy városokban a tanács hozzájárulásával a polgármester folytathat ügyvédi gyakorlatot. Egyelőre tehát a polgármesterkérdés nem dönt el. Megbízható forrásból viszont a második alpolgármesteri állásra nézve azt az információt kaptuk, hogy a liberálisok

szerítő hatása alatt, amikor hathavi szabadság után megérkeztem az osztrák frontra és másnap az oroszok elfoglalták a frontot,

kénytelen voltam orosz ruhában bujdosni a környéken. Három hónap múlva az oroszok visszavonultak és engem haditörvényszék elé állítottak, azzal vádolva, hogy paktáltam az oroszokkal.

Ekkor Romániába jöttem és itt telepedtem meg. Amikor Románia háborúba lépett 1917-ben, magyarbarátok és hazatérőknek deklaráltak és börtönbe zártak, először Botosaruban, majd Dorohoiban.

Akkor román tiszt voltam már. Hat havi fogság után bíróság elé kerültem és megállapítást nyert, hogy az ellenem felhozott vádak nem felelnek meg az igazságnak. Bocsnátot kértek akkor tőlem és szavamot vették, hogy nem fogom elmondani, mi történt. Mostanáig meg is tartottam ígéretemet, most azonban kénytelen vagyok előtárni az igazságot. Ezután minden erőmet a moldovai hadsereg reorganizálásának munkájára fordítottam. Katonai helyzetem teljesen rendben van és tanúkkal tudom minden szavamot igazolni.

A kormányzó által adott intervjú az összes, nem a liberális érdekkörbe tartozó lapokban megjelent és nagy feltűnést keltett.

jelöltje dr. Vicas Gyula aradi orvos. A találgatások és kombinációk valószínűleg hamarosan véget érnek, miután ezeket a kérdéseket még a választások előtt az érdekelt pártok tisztáznák fogják.

Itt írjuk még egyébként, hogy az egyesült román pártok, amelyek választási jelül a keréket deklarálták, vasárnap délután három órakor tartják gyűlésüket a téli színházban.

Két aradi fogtechnikus felebbezését tárgyalta a temesvári tábla.

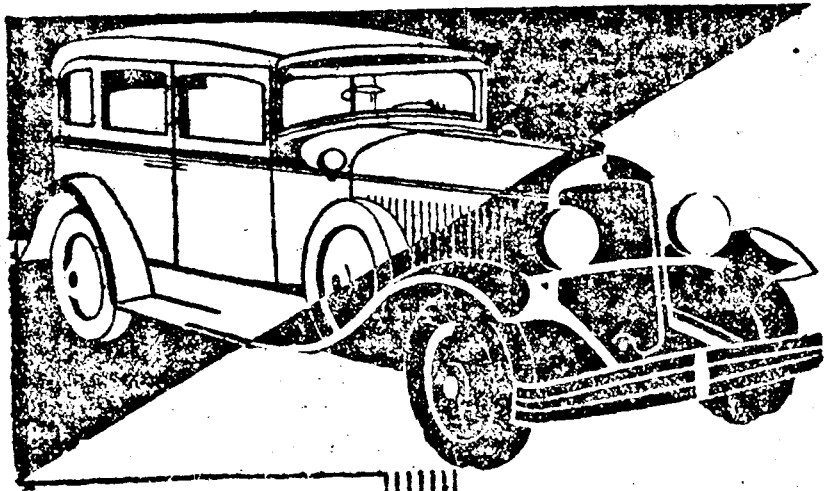
Eltalasztották az ítélet kihirdetését.

Temesvárról jelentik: Emlékezetes, hogy még a Dan Sever vezetése alatt működő egészségügyi minisztérium több aradi fogtechnikus praktizálását betiltotta azzal az indoklással, hogy nem rendelkeznek szabályszerű képesítéssel. Igen sok fogtechnikus existenciáját veszélyeztette ez az intézkedés és közülük most kettő jogorvoslatért a temesvári közigazgatási bírósághoz fordult, kérve, hogy mondja ki a minisztérium törvénytelen eljárását.

Friedrich Zoltán és Földes László adták be a keresetet az egészségügyminiszter ellen és mindkettőjüket Cucu Aurel aradi ügyvéd képviselte, aki azt fejtegette, hogy a miniszteri rendelettel a törvényt nem lehet hatályon kívül helyezni. Már pedig itt az történt, a tábla, mint közigazgatási bíróság a mai tárgyaláson nem hozott ítéletet az ügyben, hanem annak kihirdetését a jövő hétre halasztotta el.

— Kereskedő-előadás. Vasárnap délelőtt 11 órakor folytatja az Aradi Kereskedelmi Testület azokat a rendkívül érdekes előadásokat, amelyekben az anyagokat és a modern termelési technikát ismerteti meg a kereskedőkkel és az érdeklődő kívülállókkal is. Ezúttal dr. Szabó Sándor, a Szabó Albert üveg és porcellán nagykereskedő cég tagja, a keramikai tudományok tudora és vegyész-mérnök fogja az üveg, porcellán és a keramika gyártási és művészeti anyagát ismertetni. Az előadás a kereskedelmi kamara nagytermében teljesen ingyenes és nyilvános lesz.

Ezt CHRYSLER állítja

Az autósok

fébbet követelhetnek pénzükért

Nagyobb tempót, elevenebb felgyorsulást, hogy eltörleszolt uccákon könnyebben közlekedhessenek. Egy nagyteljesítményű felgyorsuló motort, amely lépésnyi tempóról óránkénti 100 kilométeres sebességre kapcsolás nélkül gyorsul fel!

Szimább járást, több erőt és nagyobb kitartást — hogy gyorsabban lehessen járni — rossz, meredek utakon is. Hosszú lapos rugók, újfajta gummiagyakban, amelyek semmiféle állandó kenésre sem szorulnak.

Jobb legyen a kocsi fekvése az utakon! Sebességváltót széles fogazású kerekkel, amely rendkívül zajtalan és könnyen kezelhető legyen. Nagyobb kényelmet! Széles tágas karosszériákat. Nagyobb biztonságot! Hidraulikus belső expanziós féket, amely tökéletesen biztos bármely időjárás mellett is.

Ezt Chrysler állítja: Az autósoknak mindezt egy kocsi-ban kell megkapniuk tényleg mérsékelt áron!

Chrysler épített is egy ily kocsit. A Chrysler 66-ot! Ennek a kocsinak a teljesítménye kell, hogy bámulatba ejtse mindazokat, akik pontosan tudják, mire képes egy Chrysler kocsi. Nézzé meg és vezesse a kocsit.

Nézzé meg a legközelebbi Chrysler képviselőnél azonnal a három hatalmas Chrysler modellt. 66 Chrysler '75', Chrysler '65'. A négyhengeres Plymouth szintén Chrysler-gyárimány.

Chrysler 66
5 modell

AUTO-UNIVERSAL, PALATUL WEISZ, TIMISORA

A Grimaldi hercegek családi botránya megingatja a monacoi állam egyensúlyát.

A hercegnő szerelmei. Polignac grófja „a hideg északi szépség” és a montecarloi orvos a „torró délvidekiek típusa”. Asszonyoztetés, amely fölött a parlament itélkezik.

(Páris, február 28.) A monacoi hercegség különös politikai és társadalmi krízise napról-napra élesebbé válik. Miután Louis herceg feloszlatta a nemzetgyűlést és a montecarloi városi tanácsot, számos magasrangú hivatalnok, köztük a ceremóniamester, a herceg szárnysegéde és hat udvarhölgy beadta lemondását. — Végül Pierre, a hercegnő férje, két gyermekével együtt elhagyta a hercegséget. Charlotte hercegnő, aki röviddel ezelőtt elutazott, nem érkezett vissza Monacoba.

A hercegség lakossága tegnap este nagy népgyűlést tartott s megbizta a polgármestert azzal, hogy tiltakozó demarsot intézen a herceghez és követelje a krízis gyors megoldását.

Az érdekes események hátterében a Grimaldi hercegi család óriási családi viszálya áll. Amikor 1920 március 19-én Charlotte hercegnő-asszony férjhez ment Pierre de Polignac francia grófhhoz, a hercegség lakói az örvendetes eseményt tiszta szerelmi házasságnak tartották. Az új párt a lakosság napokig tartó népmulatságokkal ünnepelte, de a boldogság nem

tartott sokáig. Polignac grófja, aki a házasságkor „fölvette a Grimaldiak nevét és címerét”, csak rövid ideig tetszett a hercegnőnek, mert — mint jóinformált körök mondják — „tul hűvös északi jelenség volt.”

A hercegnő, aki sötét, elegáns délvideki szépség, beleszeretett egy montecarloi orvosba, aki ugyan jó negyvenes volt már, de a „tüzes délvidekiek típusának számított”.

Az orvossal együtt Ospedalettóba szökött, az olasz határ közelébe és kijelentette atyjának, hogy új életet kezd, lemond a trónról és visszavonul a „közéleti szereptől”. A hercegnő szerelmi afférja súlyos dinasztikus kérdéseket vetett a porondra. A hercegnő és Polignac grófjának házasságából két gyermek született, Antoinette hercegnő és Rainer herceg. Szökése után a hercegnő természetesen kénytelen volt gyermekeit Monacóban hagyni, de a két gyermek jobban szerette anyját hideg atyjánál és az anya után kívánczolt.

A Grimaldiak szigorú katolikus alapelvei

miatt a házasságot különben sem lehet fölbontani.

Louis herceg úgy döntött, hogy a döntést rábizzá a nemzetgyűlésre, mint a legfelsőbb nemzeti instanciára, de mielőtt a nemzetgyűlés megkezdte volna a konfliktus tisztázását, új választásokat irt ki, hogy új embereket hozzon a kicsiny parlamentbe.

Védekezés a tavaszi árviz ellen.

Megerősítik a partvédelmi műveket Aradme-gyében. — Ezidén nem számítanak nagyobb áradásra.

(Arad, február 28.) Ma miniszteri rendelet érkezett a közmunkaügyi minisztériumtól a tavaszi áradásokkal kapcsolatos munkálatokra vonatkozólag. A minisztérium felhívja a hatóságok figyelmét arra, hogy lépjenek érintkezésbe az egyes ármentesítő társulatokkal és a Maros, Fehér-, Fekete- és Sebes-Körös vidékén adjanak meg minden támogatást ezen társulatoknak. Minden szükséges előkészületeket meg kell tenni — mondja a rendelet — hogy megvédjék a partokat. A rendelet felkéri a hatóságokat, hogy már most tudassák az érdekelt községek lakosságával, hogy veszély esetén mindenkinek kötelessége segédkezet nyújtani a védelmi munkálatoknál.

Az árviz elleni védelem szempontjából egy magyarországi miniszteri tanácsos is érkezik Aradme-gyébe, hogy megbeszélje az itteni hatóságokkal a védelmi munkálatok megkezdését. Az ügyben az aradi folyammérnökség már megkezdte a munkát. A városnál is intézkedés történt a tavaszi áradások tekintetében. Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök rendeletet adott ki Muresán János városi főmérnöknek arravatkozólag, vizsgálja felül az aradi határban levő Maros-töltéseket. A mérnöki hivatal megkezdte a munkát, azonban véleménye szerint az idén nem lehet kilátás nagyobb áradásra. Igen kevés hó esett, azonkívül a fagy is csekély volt. Mindennek dacára megteszik az összes szükséges óvintézkedéseket, hogy ne érhesse meglepetés a lakosságot.

A nadabi jegyző bünpere.

Szabálytalanságokkal és visszaéléssel vádolják a jegyzőt, aki hajszának minősíti az ellene emelt vádakat.

(Arad, február 28.) Érdekes büntető fő-tárgyalását kezdte meg ma délelőtt az aradi törvényszék Popescu-tanácsa. Jegar Petru nadabi jegyző ellen emelt vádat az ügyészség különböző visszaélések miatt. A jegyző ellen 1928-ban több feljelentés érkezett, amelyekben különböző szabálytalanságokkal, váltóhamisítással és egyéb hivatali visszaélésekkel vádolták. A feljelentés szerint a jegyző a házhelyek kiosztása és a vadászati engedélyek kiadása körül követett el visszaéléseket és azokból magának illegitim hasznot biztosított. A mai tárgyalásra igen sok tanut idéztek be.

A tárgyalás megnyitása után az emök felolvasta a vádiratot, majd megkezdte a vádlott kihallgatását. Jegar kihallgatása során ártatlanságát hangoztatta és tagadta, hogy a terhére rótt bűncselekményeket elkövette volna. Azzal védekezett, hogy az egész eljárás egy hajszának a következménye, amit a község bírója indított ellene, akivel családi okból kifolyólag elénséges viszonyban él. Egész délelőtt a vádlott kihallgatásával telt el és az elnök délben 1 órakor a tárgyalás folytatását délután 4 órára halasztotta el.

A délutáni tárgyaláson Bresan szobabíró hallgatták ki, aki abban az időben az elszámolásokat vezette. A tanu különösebb terhelő bizonyítékokat nem tudott a vádlott ellen szolgáltatni. Bresan kihallgatása után a tárgyalást felfüggesztették és annak folytatását holnap reggel 9 órára halasztották.

AZ IPAROS OTTHON dalkörének és zenekarának közreműködésével vasárnap este 9 órakor szinre kerül Rip van Winkle Romantikus nagy-opere 8 felvonásban. Vezényli: Buja Sándor dr.

A szökött fegyenc »sprengolta« a bankot

Óriási összegeket nyert naponta
ruletten a szélhámos.

Hogyan leplezte le egy budapesti ügyvéd De Quesnay márkit, a csekk-
csaló Berger Istvánt? — Egy kalandos karrier története.

(Montecarlo, február 28.) Néhány esztendővel ezelőtt szenzáció középpontjába került egy kis csallóközi község, a Pozsony és Komárom között fekvő Bucs falucska. A község postahivatalába három jól öltözött ur állított be. A pozsonyi postaigazgatóság revizorjainak adták ki magukat és az egész ügykezelést felülvizsgálták. A vizsgálat meg is történt.

Pár nap múlva derült azután csak ki, hogy a bucsi postahivatalban köpenicki revizorok jártak, akik nagyarányú postacsekkcsalást követtek el a revízió alkalmával. Ugyanis

a postacsekkek közé csuszattak egy háromszázötven ezer koronáról szóló hamis csekket, amely a pozsonyi Slovenska Banka nevére szökött.

A postamester nő a csekket szabályszerűen továbbította Pozsonyba, ahol azután a bankpénztár a szélhámosoknak kifizette a nagy összeget. Kipattant a dolog és a megadott személyleírás alapján a rendőrség elfogta az egyik szélhámost, Berger Istvánt, aki valamikor tanár, majd magántisztviselő volt. Társai azonban megmenekültek.

Berger a komáromi törvényszék elé került és öt évi fegyházra kapott, amelynek kitöltését Komáromban kezdte meg. Mint intelligens embert a fogházigazgatóság iródi szolgálatra osztotta be. Berger háromnegyed évig megadással türe sorsát, de közben folyton várta az alkalmat, hogy miképpen szökhessen meg rabságából. Végre ez a pillanat is elérkezett. Egyszer

a magas vártalról a mély sáncokba vetette magát és mire a szuronyos őrszerevette, már erős tempóban szelte a Duna közepét.

Sikerült Magyarországot elérnie. Ujból Budapestre ment. Tovább szélhámoskodott. A véletlen útjába sodorta az egyik fővárosi iparüzem pénztárosnőjét.

Rövid udvarlás után a leány feleségül ment hozzá és később annyira hatalmába kerítette, hogy az egyszer

a munkások kifizetésére szent kétezer pengőt neki adta át.

Berger a pénzzel Bécsbe szökött, majd Szlovéniában ismét csekkcsalást követett el, százezer koronára tett szert és az összeggel elment szerencsét próbálni Montecarloba.

Egy napon a játékasztal nagyszállójában előkelő vendég jelentette be magát. De Quesnay Raoul márki néven. Titkárával együtt érkezett meg a nagyszállóba. Még aznap lement a játéktérre szerencsét próbálni. A márkit Fortuna istenasszony féltőnően kegyébe fogadta. A márki ugyanis, mint mondani szokás, »sprengolta« a bankot. Mindennap holtbiztosan valami sajtáságos szisztémával megnyerte a maga ezer frankját, amiből még Montecarloban is rangjához méltóan megélhet egy márki ebben a demokrata világban!

Nemrégben egy budapesti ügyvéd járt a Rivierán üdülés okából. Utbaejtette Montecarlo is. Az illető nagyon jól ismerte Berger Istvánt. Legalább úgy, mint az anya a fiát. Hisszen védenca volt. Az ügyvéd egyszerre betévedt a játéktérre. A nagy asztalnál hirtelen ráterelődött a figyelme egy markáns, magas, határozottan előkelő fellépésű, halántékán könyvedén öszülő, borotváltképű, monoklis urra.

— Kicsoda ez az ur? — kérdezte.

— De Quesnay márki — hangzott a válasz.

— Furcsa... — dörmögött magában az ügyvéd — mintha Berger István lenne...

Közben a márki is észrevette, hogy valaki figyelni őt, sőt a komornyikkal róla beszél. Szemöldökei összevondták. De rögtön megnyugodott tekintete. És mint ismerős ismerősnek, könnyed fejbólintással küldött üzenetet.

A Slovenska Banka csatlója
a játékasztal mellett

Montecarloban.

A napi ezer frankot szenttelen mozdulattal gyúrte zsebébe és még egy elegáns fejbiccentés... Máris indult a nagyteremből. Ki a ferraszra, vagy a tengerpartra, hogy felüdítse magát a csodálatos déli éjszakák varázsában...

Kalandor-karrier, nem lehet tenni semmit ellene. Övé a világ minden csillogása — pénze van...

Közgazdaság.

= Az aradi adókvető bizottságok működése. Az adókvető bizottságok ma tovább folytatták működésüket. Az adókvetéseknel, mint már jelentettük, néhány napja engedékenyebb szellem mutatkozik és ma is a lehetőséghez mérten méltányosak voltak az adókvetések. Nagyobb emelés már napok óta nem történt és a legtöbb esetben fentartották a múlt esztendei adóalapot. Sőt több leszállítás is történt. Az átlagos emelés pedig ma is alig tett ki néhány százalékot.

= A lovrini malom kényszerregezésége a temesvári tábla előtt. Temesvárról jelentik: ismeretes, hogy a lovrini malom kényszerregezési kérelmet adott be a temesvári törvényszéken önmaga ellen. Most a beadott kényszerregezését több hitelezője megfélemberte a temesvári táblához, azzal az indoklással, hogy a malom nem nyújt garanciát a kényszerregezési kötelezettségeinek betartására. A tábla ma tárgyalta az ügyet és elutasította kérelmükkel a hitelezőket, azzal az indoklással, hogy addig, amíg a malom teljesíti a kényszerregezésben vállalt feltételeket, nem lehet szó semmiféle panasz jogosságáról.

— Nagyjelentőségű találmány a cséplési szemvesztések csökkentésére. Debrecenből jelentik: Két hajduböszörményi lakos, Cs. Kovács János és Török Imre, olyan szerkezetet találtak fel, amely a csépléseknél oly nagyarányú szemvesztést lecsökkenti. Az eddigi eljárásnál 100 mázsa mellett 3 mázsa szemvesztés volt, ez a vesztés az új találmány alkalmazása mellett, 100 mázsánál 20 kg.-ra csökkent. Alapul véve Magyarország évi 20 millió mázsa termését, amelynél a szemvesztés 600.000 mázsa, az új találmány alkalmazásával ezt 40.000 mázsára lehet lecsökkenteni. A szerkezet ára 280 pengő.

= Csökkentették a városi üzemek igazgatóságának tantemjét. A város interimár bizottsága ma ülést tartott Luta Corneli dr. elnöke alatt és módosította a gépiüzemek komercializálására vonatkozó alapszabályokat. Mint mai számunkban jeleztük, megváltoztatták a tiszta nyereség felosztására vonatkozó pontot, amelyet oly módon módosítottak, hogy az igazgatóság és felügyelőbizottság tantemjét az összes levonások után maradt összegből számítják. Ezzel jelentékenyen csökkentették a tantemeket, amelyeknek nagysága most attól is függ, hogy a minisztérium által kiküldendő szakértő mennyire fogja értékelni a városi üzemeket. Mert az érték kilenc százalékát is levonják a nyereségösszegekből.

= A mai heti piac árai. Burgonya 3—4 lej, hagyma 1—2 lej, bab 12—14 lej, telénturó 10—12 lej, juhturó 30—35 lej, vaj 80—100 lej, alma 10—18 lej kilogrammonként, tojás 1.10—1.20 lej darabja, tej 7—8 lej, tejjel 30—36 lej literje. A baromfi piac árai: sovány liba 500—550 lej, sovány kacska 200—220 lej, tyúk 120—140 lej, csirke 70—80 lej párja, kővér liba 700—800 lej, kővér kacska 300—350 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 540—560 lej, kukorica 240—260 lej, árpa 250—300 lej, zab 240—260 lej méter mázsánként. Az állatvásár árai: borjú 33—36 lej, marha 15—20 lej, sertés 45—51 lej kilogrammonként, glósziban.

AMIG ÖN ALSZIK
A
DARMOI
DOLGOZIK

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be Darmolt és holnap reggel jó kedvvel és friss erővel ébred.

Almatlansága, idegessége, fej- és derékfájdalmi, valamint gyermekeinek csalánkífűzése ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szükségük önnek és gyermekének Darmolra, az enyhe és biztos hatású csokoládés kashajtóra. Kifejezetten Darmolt kérjen, mert csak a Darmol hozza meg önnek és családjának a várt enyhülést. Egy próbaesemély meg fogja Önt erről győzni.

NYILTTÉK.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget
FELHÍVÁS!

Az Arad Csanádi Egyesült Vasutak részvényeseinek a vasutvonal megváltása folytán járó kártalanítás ügyében felhívjuk a részvényeseket, hogy sajtát érdekükben március hó 5-én délután 5 óráig az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara kistermében feltétlenül megjelenjen szíveskedjenek.

Több részvényes.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelttel értesítem mélyen tisztelt vevőimet, hogy üzletemet az uccai részről ugyanott a kapu alatt jobbra helyeztem át.

Karácsonyi Márton,
egyenruha és uriszabó Arad,
Str. Eminescu 8. (Deák F.-u.)

AZ
UJSÁG

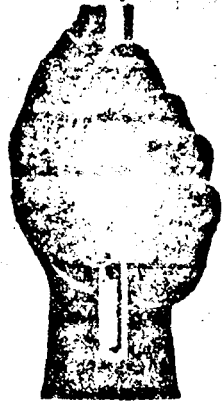
Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK
felel.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —
SZOMBAT, március 1.

Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 16.05. Gyermekekora dalokkal. 19. Rádió-négyes. 21. 13. számból élő vegyes zene. — London. 18.45. Mozizene. 20.45. Haydn I. vonósnyegye. 21.30. Diákdalok London egyedül. 22. A leicesteri fuvózenekar hangversenye. 23.40. Vandeville. 24.50. Táncczene. 21.30. Szent Dávid-napi hangverseny. 24.30. Táncczene. — Frankfurt. 17. A hamburgi fuvózenekar játéka. 20.30. Badeni népdalok. 21.15. Schmitzler „A sors megkérdése” című egyfelvonásos. 21.50. Szórakoztató zene, közben Karinthy Frigyes „A saját anyja” c. jelenete. 23.30. Farsang a kiskocsmákban, helyszíni közvetítés. 24—1. Táncczene. — Wien. 12. A Siling-zenekar könnyű zenéje. 16.30. A Macho-zenekar játéka. 17.55. Mesék. 20.30. Verdi: Simone Boccanegra c. háromfelvonásos lírai tragédiája a wien állami operából. Utána a Pauser-zenekar játéka. — Budapest. 10. Ünnepi szent mise és Te Deum Horthy Miklós 10 éves kormányzói jubileuma alkalmából, a Budavári Koronázó Mátyás templomból. A szentmisét Serédy Jusztinián dr. bitoros, Magyarország hercegprímása pontifikálja. 13.05. A m. kir. 1. honvédegy-

logezred zenekarának hangversenye. 6.40. Operettműsorok. (Zenekari hangverseny.) 8.30. Az állami színházak díszelőadása Horthy Miklós Magyarország kormányzójává történt megválasztásának 10-ik évfordulóján a m. kir. Operaházból. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria-színházból.

VASÁRNAP, március 2.

Bucaresti, 11.15. Gyermekekora. 11.30. Harmóniumjáték. 12.15. Rádiózenekar. 17. Könnyű zene. 17.30. Könnyű és román zene. 19. Gramofon. 21. Csehszlovák est. 21.45. Cseh dalok. 22.15. Theodorescu hegedűművész játéka. — Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 18.30. Délszláv dalok. 22.15. Szállodai zene. — Berlin. 17.10. Felolvasás a berlini színpadokról. 19. Breslau. 20.30. Rubino Alfredo énekes előadása (olasz dalok.) 21.30. Szórakoztató zene. 21.45. Farsangi est. Utána Dajos Béla zenekara. — Königs wusterhausen. 13. Hangverseny Leipzigból. 15.30. Hangverseny. 16.35. Indulók gramofonon. 18. Táncczene. 21. Mandolinzenekar. 22. Hangverseny. — London. 17. Bach-kantáté. 18.30. Rezeszenekar Manchesterből. 19.45. Samons Albert hegedűművész játéka. 23.05. A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye Good Henry vezetésével és Meyer Marcelle zongoraművész közreműködésével. Róma. 18.30. Enek- és vonóskar. 22.02. Mascagni „Parsztbeccsület” című operája. 23.25. Táncczene. Wien.

11.30. Krans Erhardt orgonajátéka. 12. A wien szimfonikus hangversenye. 16.15. A Geiger-zenekar játéka a „Bohème”-jazz éneknyeggyessel. 19.10. Történetek és adomák. 19.50. Deris zeneművek emberekről és állatokról. Decsey Ernő előadása Jölli Oszkár éneklésével. 21. Farsangi revü. Utána a Korngold-jazz játéka. — Budapest. 11. Református istentisztelet. 12. Egyházi ének és szentbeszéd a Királyi Udvari és Várplébánia-templomból. 1.20. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.15. Színműelőadás a Studióban: „Ocskay brigadéros”. 8.15. Részleges sporteredmények. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „A Rajna kincse”. „A Niebelung gyűrűje” zenedramatrilógia előjátéka négy képben. Utána nagyváradi Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházban.

HIRDESSEN a 45 éve fennálló Aradi Közlöny-ben

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kéredezőkódásra válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

„FONTOS A LÉLEK” Brief erliegt unter No Jahresalter, Redaktion Sonntag 3 am bewussten Orte. 853

HÁZASSÁG.

BENŐSÜLNE negyvenöt éves izraelita magánfőtisztviselő egzisztenciális kereskedelmi, vagy gyárvállalatba. Közeledéseket „Lehetséges üzveg 26815” jellegére Hermes, Sibiu továbbít. 121

ALKALMAZÁS.

SZOBALÉÁNY ruhához jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INTELLIGENS, jómegjelenésű férfiak, nők fix és jutalékra kerestetnek. Személyes jelentkezés Lakatos László, Str. Eminescu 3. d. e. 8—10, d. u. 3—4. Kerestetnek vidéken helyi megbízottak is.

NÉMET nevelőnőt elsőrangú bizonyítványokkal kisleányok mellé vidékre keresek. Francia nyelvtudással rendelkező előnyben részesül. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 280

ÜGYNÖKÖKET keresünk magas jutalékra Singer gépek eladásához és incasso fogantatásához. Jelentkezni lehet Bourne & Co. cégnél a városházával szemben naponta reggel 9 óráig. 39

TANCMESTERT keresek férfit vagy nőt. Pályázók ajánlatait Melics Ferenc Sillindia kéretnek. 855

TISZTIVISELŐNÖT keresek irodai gyakorlatl, ki gépirást, magyar-német levelezést, könyvelést tud. Románul tud előnyben részesül. Ajánlatokat fizetési igény megjelöléssel „Azonnakra” jeltékre Rudolf Mossehoz. 39

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU erkélyes szoba irodának is alkalmas, kiadó, volt Erzsébet-körút 71. 862

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg fizetési célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ELEGÁNSAN butorozott szoba központban kiadó, volt Rákóczi-u. 29. 865

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADÓ 3 szoba, fürdőszoba májusra. Bővebbet háznesternél volt Erzsébet-körút 42.

KÉT szoba, konyha I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhas lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MAGÁNJARÓ CSÉPLŐGARNITURA 10 HP olcsón eladó. Györi Sándor, Satulnou. 843

ANTIK ÓRÁK, vitrinek, komódok, perzsaszőnyegek, Biedermayer szalonok, festmények, álló ebédőórák, komplett szobaberendezések, u. m.: ebédők, hálók, uriszobák, szalonok, börgarnitúra, szobrok, kalapdobozok, forgatható könyv szekrény, filé asztalterítő, dupla ágyterítők, kézimunkák, asztalok, székek, fehér vasgép, zongorák, dísz tárgyak, vetítő gép mozgósítható részére teljes felszereléssel. Két membranos teljesen új gramafon 25 lemezzel, bészarábiai szőnyegek, stb. eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

ZONGORÁK alkalmi árban 15 ezer lejtől 25 ezer lejig. Melisnél, Piata Avram Iancu 21.

MEQVÉTELRE keresek egy motoros centrifugál szivattyút. Schauer Ádám, volt Dezső-ucca 5. 852

KÖZTENYÉSZTÉSRE kiválóan alkalmas csontos sertéskanokat, fajtisza mezőhegyesi mangolica többszörösen kitüntetett tenyésztéssel ajánl. Hámorygazdaság, Str. Eminescu 5. 851

SÜRÖGÖSEN KERESK megbizóim részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédő összekötő és futó szőnyeget, antik butorokat, gardero szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1454

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadó hivatálában. 600

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

INGATLAN.

SZATÓCSÜZLET nagy vevőkörzettel, lakással Attila-tér és Calvin-u. sarkán azonnal kiadó. Bővebbet Str. Eminescu 5. szám alatt. 851

STR. Eminescu 3 (Deák Ferenc-ucca) átjáró házban üzlet és irodahelyiségek, pincék. Str. Muresan 3. (Nádor-ucca) raktárhelyiségek kiadók. Ügynökök díjaztatnak. Bővebbet Str. Eminescu 5.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISEG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Fűszer-
szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be
BOZSEJOVSZKY
és
SZILASSY
cégnél
Bulev. Regina Maria No. 16.

Diana-fürdő

ujjonnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőáruk

INGYEN kül-szülőoltvány dőm tárgyú olcsón árjegyzőkönyvet, mely az egész országban a legolcsóbb árat és minden szülőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta veszősöt, míg át nem olvassa szülőszeti utmutatómat.
Cím: **J. SZÜCS** szülőtelep
Diosig, Jud. Bihar,
Viszonteladók magas jutalék mellett kerestetnek

Poros **Koksz** Telefon
Köszén 461

aprított **Tüzifa**
„retorta” **Faszén**
házhöz szállítva minden mennyiségben kapható:
ALTMANN EDE cégnél
Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér) 44.

Mindenki
Írógépe
csak 2400 lej
börönddel együtt. Teljesen konkurenciánélküli. Látható írás! Normálhenger! Néhány hét alatt ezek olhelyezve. Nagyban vevők, szétküldési házak, viszonteladók, saját számlára való képviselőik! Örökös kereseti Pényes egyszemélyi
Puntijar Maschinvertrieb
Zagreb (Jugoszlavien.)

Hirdessen a 45 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben